

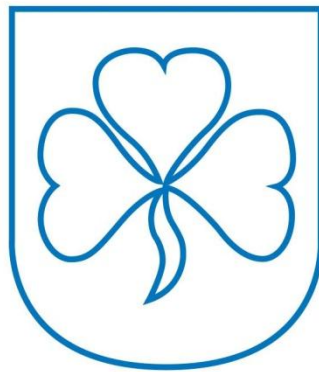
Załącznik do:

Uchwały Nr

Rady Gminy Pietrowice Wielkie

z dnia

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY PIETROWICE WIELKIE NA LATA 2026-2030



GRUDZIEŃ 2025

Spis treści

I.	CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA.....	str.4
1.	Tworzenie dokumentu.....	str.4
2.	Uwarunkowania prawne Strategii.....	str.6
3.	Zgodność z innymi dokumentami.....	str.8
4.	Struktura dokumentu.....	str.11
II.	CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO – ANALITYCZNA	str.12
1.	Charakterystyka Gminy.....	str.12
2.	Demografia.....	str.15
3.	Sytuacja gospodarcza.....	str.18
4.	Oświata i sport w Gminie.....	str.19
5.	Kultura.....	str.23
6.	Ochrona zdrowia.....	str.28
7.	Polityka mieszkaniowa.....	str.29
8.	Bezpieczeństwo.....	str.30
9.	Diagnoza problemów społecznych.....	str.31
9.1.	Pomoc społeczna i wsparcie rodziny w innych systemach zabezpieczenia społecznego.....	str.31
9.2	Sytuacja na rynku pracy.....	str.43
9.3	Osoby starsze.....	str.45
9.4	Osoby niepełnosprawne.....	str.47
9.5	Problem uzależnień.....	str.49
9.6	Problem bezdomności.....	str.55
9.7	Realizacja pomocy żywnościowej dla najuboższych mieszkańców Gminy – Program FEPŻ.....	str.56
9.8	Zasoby umożliwiające rozwiązywanie problemów społecznych.....	str.58

III.	ANALIZA SWOT.....	str.66
IV.	ANALIZA ANKIET PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY PIETROWICE WIELKIE.....	str.78
V.	CZĘŚĆ PROGRAMOWA.....	str.93
	1. Misja.....	str.93
	2. Cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań.....	str.93
	• Cel strategiczny 1.....	str.93
	• Cel strategiczny 2.....	str.94
	• Cel strategiczny 3.....	str.95
	• Cel strategiczny 4.....	str.96
	• Cel strategiczny 5.....	str.96
VI.	ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII.....	str.98
	1. System wdrażania Strategii.....	str.98
	2. Monitorowanie i ewaluacja Strategii.....	str.99
	3. Wskaźniki monitoringu oraz prognoza zmian.....	str.100
	4. Finansowanie Strategii.....	str.114
VII.	PODSUMOWANIE.....	str.115
	• Spis rysunków.....	str.116
	• Spis tabel.....	str.116
	• Spis wykresów.....	str.117

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. TWORZENIE DOKUMENTU

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych. Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji.

Opracowanie dokumentu na lata 2026 -2030 nie zostało zlecone firmie zewnętrznej. Doświadczenie z lat poprzednich wskazuje, że opracowanie dobrej strategii wymagałoby poznania specyfiki gminy, a przygotowanie dokumentu przez firmę zewnętrzną nie zawsze zapewnia wysokiej jakości dokument. Z przeanalizowanych strategii innych Gmin opracowanych przez firmy zewnętrzne wynika, że są one do siebie bardzo podobne, mają znamiona „produkcji seryjnej” nie uwzględniając specyfiki lokalnych problemów, w związku z tym brak im wiarygodności i autentyczności. Powstaje dokument na który niewielki wpływ ma społeczność lokalna. Dodatkowo dochodzą spore koszty związane ze zleceniem zadania. Z drugiej strony fakt powierzania opracowania dokumentu ekspertom jest zrozumiały z powodu ograniczeń czasowych pracowników ośrodków pomocy społecznej. Z reguły jest tak, że skoro o strategii i obowiązku jej opracowania stanowi ustawa o pomocy społecznej, to pracownikom jednostek pomocy społecznej powierza się ciężar całości prac nad napisaniem strategii i jej koordynacją. Wiąże się to z dwojakim zagrożeniem. Po pierwsze strategia może posiadać znamiona dokumentu zogniskowanego na specyficznej grupie osób (klientów pomocy społecznej) i na zagadnieniach typowych dla pomocy społecznej tj. wykluczeniu społecznym, patologiach etc. zamiast w swojej perspektywie uwzględniać problemy pozostałych mieszkańców Gminy. Po drugie opracowanie strategii jest procesem bardzo długotrwałym i pracochłonnym i tworzenie dokumentu równoległe z wykonywaniem obowiązków służbowych stanowi dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej spore wyzwanie. W przypadku niniejszej strategii, dokument został opracowany w całości przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pietrowicach Wielkich, inicjatorem jej powstania jest Wójt Gminy Pietrowice Wielkie, pan Adam Wajda, koordynatorem jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Pani Aneta Bajak, a autorem opracowania jest referent tego Ośrodka, Pani Kamila Szymik.

Strategia powstała w sposób cykliczny, prace nad diagnozą rozpoczęły się w sierpniu i trwały do końca listopada br. Uwzględniono w niej: diagnozę i analizę aktualnej sytuacji (problemy, potrzeby, zasoby), prognozę stanu przyszłego, określono cele ogólne (priorytetowe) i szczegółowe

(operacyjne), wskazano na planowane zadania i programy oraz opis zakładanych rezultatów i wskaźników, uwzględniono sposób finansowania zadań i sposób przeprowadzenia monitoringu, ewaluacji i aktualizacji strategii.

Strategia składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i programowej.

Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań prawnych i zgodności dokumentu z innymi dokumentami strategicznymi.

Część diagnostyczno-analityczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT), a także analizie ankiet, skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy). Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach:

1. Problemy najczęściej dotyczące mieszkańców gminy
2. Problemy rodzin
3. Problemy dzieci i młodzieży oraz poziom edukacji
4. Przemoc występująca w rodzinie i uzależnienia
5. Osoby niepełnosprawne
6. Bezrobocie
7. Poziom usług zdrowotnych
8. Bezpieczeństwo
9. Dostęp do obiektów sportowo- rekreacyjnych i działań kulturalnych

2. UWARUNKOWANIA PRAWNE STRATEGII

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, które w ramach zadań własnych gminy przewidują opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Ustawodawca określił również, iż dokument ten powinien zawierać, w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, a także wskaźników realizacji działań.

Umieszczenie obowiązku opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych w ustawie o pomocy społecznej nie oznacza, iż winna ona skupiać się jedynie na rozwiązywaniu problemów z zakresu pomocy społecznej, ale obejmować wszystkie obszary polityki społecznej, mające wpływ na poprawę funkcjonowania lokalnej społeczności.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają wpływ także inne akty prawne.

Należą do nich w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153),
- 2) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939),
- 4) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2024 r., poz 917),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673),
- 6) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1208),
- 7) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 438),
- 8) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49),
- 9) ustawa z dnia 20 marca 2025r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r., poz. 620),
- 10) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 83),

- 11) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz.913)
- 12) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1335),
- 13) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1338).

Realizacja Strategii będzie wymagała także odwoływania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

3. ZGODNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Pietrowice Wielkie na lata 2026-2030 odnosi się nie tylko do rzeczywistych wyzwań lokalnej społeczności, ale także uwzględnia kontekst innych dokumentów strategicznych regulujących działania w przedmiotowym obszarze na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym.

Dokumenty krajowe

- ***Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu- aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030.***
- ***Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej.***
- ***Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.***
- ***Narodowy Program Mieszkaniowy.***
- ***Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030.***
- ***Strategia na rzecz osób z niepełnosprawnościami 2021-2030.***
- ***Strategia Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.).***
- ***Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność.***
- ***Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025***

W ciągu najbliższych 8 lat zarządzanie rozwojem Polski będzie realizowane w oparciu o system dokumentów planistycznych, który tworzą: Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju (do 2030 r.), Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (do 2035 r.) oraz dziewięć strategii zintegrowanych.

- **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030.** Trzecia fala nowoczesności (DSRK) - dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r.
- **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)** - dokument przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorządy: wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie roku 2030.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030 - *dokument określa ramy strategiczne na najbliższe lata dla działań służących dalszemu ograniczaniu ubóstwa, rozwijaniu usług społecznych oraz wspieraniu integracji społecznej.*

Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 został przyjęty przez Radę Ministrów (uchwała nr 205 z dnia 9 listopada 2023r., w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

To program mający na celu zmniejszenie skali przemocy domowej w Polsce poprzez zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, ochrony i wsparcia dla ofiar oraz oddziaływań wobec sprawców. Program, przyjęty Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z 9 listopada 2023 r., obejmuje cztery główne obszary: profilaktykę i edukację, wsparcie dla osób doznających przemocy, oddziaływania wobec osób stosujących przemoc oraz podnoszenie kompetencji służb.

Dokumenty o zasięgu regionalnym

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego 2030 jest dokumentem stanowiącym aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, przyjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego 1 lipca 2013r. Przedstawiona w dokumencie wizja rozwoju jest kontynuacją i uszczegółowieniem myśli strategicznej realizowanej już od 2000 roku w kolejnych edycjach Strategii.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030 jest dokumentem określającym działania zmierzające do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców regionu. Do priorytetów polityki społecznej zaliczono: wspieranie rodzin, rozwój ekonomii społecznej, ochronę dzieci i młodzieży przed zjawiskami dezorganizacji społecznej, aktywizację osób niepełnosprawnych, przełamywanie barier w aktywizacji osób starszych, integrację systemu pomocy społecznej oraz bezpieczeństwo publiczne. Dokument ten stanowi integralną część wyżej wymienionej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 – 2027 - Program regionalny dla województwa śląskiego na lata 2021-2027, zaakceptowany decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej nr C(2022)9041 z 5 grudnia 2022 r. i przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2267/382/VI/2022 z 15 grudnia 2022 r. W Regionalnym Programie dla województwa śląskiego przewiduje się dofinansowanie zróżnicowanych projektów – począwszy od budowy dróg, przez

wsparcie rozwoju przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, aż po działania dopasowujące kompetencje osób poszukujących pracy do potrzeb pracodawców czy pomoc młodym mamom w powrocie do aktywności zawodowej.

Dokumenty o zasięgu lokalnym

Strategia Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2022 - 2030 to dokument strategiczny określający wieloletnią perspektywę rozwoju, koncentrujący się na ważnych problemach powiatu, warunkujących jego rozwój społeczny i gospodarczy. W obrębie pola strategicznego zgrupowano obszary, które w perspektywie strategicznej wpływać będą na podnoszenie potencjału gospodarczego Powiatu. Trzecie pole strategiczne obejmuje sfery kompetencji powiatu, tj. bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia, pomoc społeczna oraz przeciwdziałanie bezrobociu, które w szczególnym stopniu służą kształtowaniu Powiatu Raciborskiego jako miejsca bezpiecznego i przyjaznego dla mieszkańców Ziemi Raciborskiej.

Strategia Rozwoju Gminy Pietrowice Wielkie do 2030 roku - to kluczowy dokument określający cele i kierunki rozwoju gminy, obejmujący jej aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne

4. STRUKTURA DOKUMENTU



II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO- ANALITYCZNA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Pietrowice Wielkie znajduje się na południowo- zachodnim krańcu Polski. Malownicze krajobrazy i specyficzny klimat wynikają z jej położenia u wylotu Bramy Morawskiej, pomiędzy Karpatami a Sudetami. Od południa na odcinku 3,3 km przebiega granica z Republiką Czeską. W podziale administracyjnym gmina należy do powiatu raciborskiego, województwa śląskiego. Pietrowice Wielkie to gmina typowo rolnicza; użytki rolne Zajmuje powierzchnię 68,07 km² i zamieszkiwana jest przez około 6400 mieszkańców. Przeważającą część gminy stanowią użytki rolne (zajmują 87% powierzchni gminy), w tym grunty orne, łąki, pastwiska, tereny zielone i obszary leśne stanowią 4% powierzchni gminy.

Do Gminy Pietrowice Wielkie należy 11 sołectw: Amandów, Krowiarki, Maków, Pawłów, Żerdziny, Kornice, Cyprzanów, Lekartów, Samborowice, Gródczanki, Pietrowice Wielkie.

Bogactwem Gminy Pietrowice Wielkie są cenne zabytki, dokumentujące przeszłość tego regionu. Do najciekawszych należą: drewniany pątniczy kościółek Św. Krzyża w Pietrowicach Wielkich, zbudowany w roku 1667, położony w odległości 2 km od kościoła parafialnego. Kolejnym zabytkiem jest pałac zamkowy w Krowiarkach, wzniesiony w 1826 roku przez Ernesta Joachima Strachwitza, wcześniej znajdował się w tym miejscu drewniany zamek z XVII wieku.

Rysunek nr 1 Położenie gminy Pietrowice Wielkie na mapie powiatu raciborskiego.



Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2013- Urząd Stat.Katowice

Swoistą niepowtarzalność architektoniczną prezentują także kościoły parafialne na terenie gminy, zlokalizowane w Krowiarkach, Makowie, Pawłowie, Cyprzanowie, Samborowicach, Pietrowicach Wielkich. Obok budowli sakralnych, jakimi są kościoły w naszych parafiach, trudno nie wspomnieć o przepięknych kapliczkach modlitewnych zlokalizowanych najczęściej przy głównych drogach oraz krzyżach śródpolnych, które przypominają o historii tej ziemi. Wspaniałym zabytkiem sołectwa Samborowice jest dworek, przy którym w przeszłości mieścił się młyn wodny. Ciekawostkę architektoniczną gminy stanowi tzw. zabudowa frankońska w sołectwie Cyprzanów.

Nieodłącznym elementem krajobrazu Gminy Pietrowice Wielkie są malownicze szczególnie w okresie wiosenno-letnim, rozległe pola uprawne i łąki a wśród nich miejsca zadrzewione, zagajniki, lasy oraz parki i aleje drzew. Jednym z ciekawszych obiektów jest rozległy park przy zespole pałacowym w Krowiarkach, będący parkiem krajobrazowym z licznymi okazami starodrzewia oraz drzew egzotycznych m.in. żywotnik olbrzymi. Ciekawostkę przyrodniczą stanowi także alejka prowadząca do lasu w Kornicach.

Od kilku lat organizowana jest Eko - Wystawa, na której prezentowane są głównie nowoczesne systemy grzewcze. Oprócz tego każdy zwiedzający ma możliwość poznania nowinek budowlanych oraz różnych ciekawostek mających zastosowanie w domu i ogrodzie. Całość imprezy ma charakter pikniku rodzinnego. Okres pandemiczny uniemożliwił zorganizowanie takiego przedsięwzięcia, jednak w roku 2025 z inicjatywy Pana Wójta Gminy udało się przywrócić tak ważne wydarzenie, które bardzo korzystnie wpływa na obraz Gminy.

Potencjałem gospodarczym gminy jest dobrze rozwinięte rolnictwo oraz lokalizacja większych i mniejszych firm. Wiele z nich może pochwalić się międzynarodową renomą. Firmy rzemieślnicze i usługowe cechują się dobrą jakością swoich produktów i usług. Gmina Pietrowice Wielkie otwarta jest dla przedsiębiorców, którzy chcą zlokalizować swoją działalność na jej terenie, bowiem przygotowywane są miejsca pod nowe inwestycje.

Rysunek nr 2 Lokalizacja poszczególnych sołectw na terenie gminy Pietrowice Wielkie



Źródło: Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pietrowice Wielkie

2. DEMOGRAFIA

Liczba mieszkańców Gminy w latach 2023 - 2024

Liczba mieszkańców gminy Pietrowice Wielkie wyniosła za 2024r. 6387 osób, w tym 3371 kobiet i 3016 mężczyzn. W stosunku do 2023r. liczba mieszkańców spadła o 45 osób. Taka tendencja jest obserwowana od kilku lat.

Tabela nr 1: liczba ludności gminy Pietrowice Wielkie

	2023		2024	
Liczba ludności	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
(na koniec roku)	3402	3030	3371	3016
Razem:	6432		6387	

Dane: Urząd Gminy Pietrowice Wielkie

Jest to związane z niską liczbą urodzeń oraz wysoką liczbą zgonów a także z obserwowaną od kilku lat migracją zarobkową, wyjazdami młodych ludzi za granicę w celu poszukiwania lepszych warunków życia. Prognozy dotyczące mieszkańców Pietrowic Wielkich zakładają systematyczny spadek ilości mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym (tzw. zjawisko „starzenia się” społeczeństwa). Są one zbieżne z ogólną tendencją występującą w Polsce i w Europie.

Tabela nr 2: Liczba urodzeń, zgonów, przyrost naturalny

	Lata	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny
1.	2023	56	67	-11
2.	2024	52	95	-43

Dane: Urząd Gminy Pietrowice Wielkie

Z powyższych danych wynika, że w gminie Pietrowice Wielkie występuje ujemny przyrost naturalny. Ma to związek z sytuacją ekonomiczną i społeczną - migracją zarobkową młodych osób poza granice kraju, bezrobociem i ubóstwem rodzin żyjących w coraz gorszym położeniu.

Tabela nr 3: Struktura mieszkańców wg wieku i płci w latach 2023 - 2024

Okres	Kobiety 0-14	Mężczyźni 0-14	Kobiety 15-59	Mężczyźni 15-59	Kobiety 60 lat i więcej	Mężczyźni 60 i więcej	Razem
2023	452	445	2017	1886	933	699	6432
2024	452	464	1990	1838	929	714	6387

Dane: Urząd Gminy Pietrowice Wielkie

Tabela nr 4: Mieszkańcy gminy wg. miejscowości stan na 31.12.2024

l.p	Nazwa miejscowości	Ludność
1.	Amandów	78
2.	Cyprzanów	490
3.	Gródczanki	202
4.	Kornice	302
5.	Krowiarki	856
6.	Lekartów	171
7.	Maków	604
8.	Pawłów	619
9.	Pietrowice Wielkie	2060
10.	Samborowice	622
11.	Żerdziny	383
	Razem:	6387

Dane: Urząd Gminy Pietrowice Wielkie

Tabela nr 5: Migracje wewnętrzne i zagraniczne mieszkańców gminy w latach 2023 - 2024

	2023	2024
Zameldowania ogółem	185	176
Wymeldowania ogółem	190	222
w tym wymeldowania za granicę	1	0
Saldo migracji ogółem	-6	-46

Opracowano na podstawie danych z Urzędu Gminy

W analizowanym okresie mamy do czynienia z ujemnym saldem migracji, co oznacza że w ostatnich dwóch latach więcej osób opuściło gminę, niż w niej zamieszkało. Liczba ludności gminy maleje z powodu niskiej liczby urodzeń i sporej liczby migracji, w tym migracji za granicę.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w Gminie Pietrowice Wielkie, nadano 6 nr PESEL w tym: 3 mężczyzn i 3 kobiety.

3. SYTUACJA GOSPODARCZA

Gmina Pietrowice Wielkie jest Gminą typowo rolniczą. Innym znaczącym źródłem utrzymania na obszarze Gminy jest przemysł – około 40% ogółu zatrudnionych oraz handel, budownictwo, transport, gospodarka magazynowa i łączność.

Gmina Pietrowice Wielkie jako pierwsza w powiecie utworzyła strefę i dała inwestorom ulgi w podatkach lokalnych a także wsparcie techniczno-administracyjne. W efekcie, w sołectwie Kornice, powstała jedna z największych firm produkcyjnych **Eko-Okna** zatrudniająca na dzień 31.07.2025r. około 14533 osób.

W 2013r. przyjęto uchwałę, która określa teren aktywności gospodarczej gdzie będzie się rozwijać infrastruktura techniczna w tym głównie przemysłowa i usługowa.

Tabela nr 6: grupy obszarowe i ilość gospodarstw rolnych

Grupy obszarowe	Ilość gospodarstw	Powierzchnia ogółem w ha	Udział %
Do 1 ha	428	200,7714	4,68
1-5 ha	376	828,5513	19,29
5-10	109	755,2655	17,59
10 i więcej	98	2509,5529	58,44
Razem	1011	4294,1411	100

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu gminy Pietrowice Wielkie

Ogólny poziom kultury agrarnej jak i poziomu rolnictwa na terenie Gminy Pietrowice Wielkie oceniany jest na poziomie wysokim, posiadającym potencjał rozwojowy.

4. OŚWIATA I SPORT W GMINIE

Na terenie Gminy Pietrowice Wielkie funkcjonują: 3 zespoły szkolno przedszkolne w tym 3 przedszkola i 4 szkoły podstawowe włącznie ze szkołą podstawową w Pietrowicach Wielkich wraz z oddziałem w Cyprzanowie.

Tabela nr 7: ilość uczniów w latach 2023-2024

	Ilość uczniów w latach 2023-2024		
okres	Przedszkola	Szkoły podstawowe	razem
2023	252	463	715
2024	236	519	755

źródło: Urząd Gminy Pietrowice Wielkie

Dane wskazują, że na przestrzeni lat 2023 - 2024 nastąpił nieznaczny spadek liczby uczniów w grupie dzieci najmłodszych (przedszkola), co oznacza że wkraczamy w okres demograficznego niżu, który według prognoz dotyczących całego kraju, może potrwać kilka lat.

Charakterystyka bazy oświatowej na terenie gminy Pietrowice Wielkie:

1. Szkoła Podstawowa w Pietrowicach Wielkich z filią w Cyprzanowie

Warunki lokalowe – budynek szkolny z ogrzewaniem centralnym na gaz. Szkoła dysponuje nowoczesną halą sportową oddaną do użytku w 2006 roku, salą gimnastyczną, kompleksem boisk Orlik 2012, pracownikami: biologiczno - chemiczną, fizyczną, językową, komputerową.

ilość uczniów: 358

- ilość oddziałów: 17,
- języki obce: angielski + język mniejszości narodowej niemiecki,
- pracownia komputerowa,
- pracownia biologiczno – chemiczna i fizyczna,
- pracownia językowa,
- zajęcia pozalekcyjne: sportowe, artystyczne, informatyczne, polonistyczne, historyczne.

2. Zespół Szkół Krowiarki:

Szkoła podstawowa:

ilość uczniów: 57

- ilość oddziałów: 6
- języki obce: angielski + język mniejszości narodowej niemiecki
- pracownia komputerowa
- sala gimnastyczna
- zajęcia pozalekcyjne: informatyczne, artystyczno-teatralne, sportowe, plastyczne

Przedszkole:

- ilość dzieci 39
- ilość oddziałów 2

3. Zespół Szkół Pawłów:

Szkoła podstawowa:

ilość uczniów: 77

ilość oddziałów: 7

- języki obce: angielski + język mniejszości narodowej niemiecki
- pracownia komputerowa
- hala sportowa i sala gimnastyczna
- zajęcia pozalekcyjne: informatyczne, artystyczno-teatralne, sportowe, plastyczne,

Przedszkole Pawłów i Maków

- ilość dzieci 47
- ilość oddziałów 2

4. Zespół Szkół Samborowice:

Szkoła podstawowa:

ilość uczniów: 27

ilość oddziałów: 6

- języki obce: angielski + język mniejszości narodowej niemiecki
- pracownia komputerowa
- sala gimnastyczna
- zajęcia pozalekcyjne: informatyczne, artystyczno-teatralne, sportowe, plastyczne

Przedszkole:

- ilość dzieci 21
- ilość oddziałów 1

6. Przedszkole Pietrowice Wielkie z grupą filialną w Cyprzanowie

- ilość dzieci 133
- ilość oddziałów 6

Osiągnięcia uczniów w latach 2023-2024

Uczniowie naszych szkół to finaliści wojewódzkich konkursów przedmiotowych m.in. z języka niemieckiego, z języka polskiego, matematyki oraz fizyki, finaliści olimpiad językowych i przedmiotowych, laureaci Powiatowych, Międzyszkolnych i Ogólnopolskich konkursów Plastycznych, powiatowe konkursy literackie i recytatorskie, finaliści konkurów matematyczno - przyrodniczych, powiatowe turnieje sportowe: piłka siatkowa, koszykowa, tenis stołowy, udział w turnieju sportowym piłki nożnej "Puchar Tymbarku".

Kluby i baza sportowa na terenie gminy Pietrowice Wielkie

Uczniowski Klub Sportowy „START” Pietrowice Wielkie. Działa od 2009r. Podstawową sekcją jest piłka ręczna. Klub od początku swej działalności uczestniczy w rozgrywkach ligowych organizowanych przez Śląski Związek Piłki Ręcznej. Regularne treningi prowadzone są w trzech grupach dziewcząt w zależności od wieku. W 2012r. drużyna dziewcząt młodszych zdobyła tytuł wicemistrzyń Śląska. W tym samym roku drużyna juniorek na europejskich igrzyskach młodzieży w Rendsburgu zdobyła srebrny medal. To ogromne sukcesy w krótkiej historii klubu. W kolejnych sezonach drużyny naszego klubu również zajmowały czołowe miejsca w swoich kategoriach wiekowych. Klub dokonał historycznego wyczynu, awansując do Ligi Centralnej Kobiet. Po zwycięstwie w grupie B i triumfie w prestiżowym Turnieju Mistrzyń, szczypiornistki z gminy sięgnęły wyżej niż kiedykolwiek wcześniej.

Uczniowski Klub Sportowy „Pawłów”. Uczennice ze szkoły w Pawłowie okazały się w roku 2013 najlepsze w całej Polsce. Drużyna trenowana przez Wojciecha Zalewskiego zdobyła puchar i osiągnęła zwycięstwo podczas Finału krajowego Szkółek Piłkarskich Nivea w Warszawie. Młode piłkarki UKS Pawłów wywalczyły tygodniowy obóz sportowy w Ajaxie Amsterdam. Z kolei w turnieju "Z podwórka na stadion o Puchar Tymbarku", kategorii dziewcząt U12 podczas eliminacji powiatowych

rozegranych na pietrowickim orliku wygrała drużyna UKS Pawłów, która zagrała w finale wojewódzkim na Stadionie Śląskim w Chorzowie w kwietniu 2019 roku.

Uczennice Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pawłowie, reprezentujące UKS Pawłów, zdobyły srebrne medale w finale województwa śląskiego turnieju „Z podwórka na stadion o Puchar Tymbarku” w kategorii U-8 w 2025 roku.

Z kolei starsza grupa U10 (klasy II.III) zdobyły trzecie miejsce w województwie śląskim w XV finałach Śląska w turnieju piłkarskim "Z podwórka na stadion" w 2025 roku.

Na terenie gminy działają trzy **ludowe kluby sportowe**: LKS „Start” Pietrowice Wielkie, LKS Pawłów i LKS Cyprzanów.

W ramach działalności LKS Cyprzanów funkcjonuje klub dziecięcy LKS Cyprzanów - KIDS.

Obiekty sportowe:

Hala widowiskowo sportowa w Pietrowicach Wielkich

Przedsięwzięcie było realizowane przez Gminę Pietrowice Wielkie, przy wsparciu Ministerstwa sportu, Urzędu Marszałkowskiego województwa śląskiego, wojewódzkiego Funduszu ochrony Środowiska i gospodarki wodnej w Katowicach oraz Starosty Raciborskiego. 9 września 2006r. miało miejsce uroczyste otwarcie obiektu spełniającego wszelkie unijne standardy. Obiekt funkcjonuje niezależnie od pracy godzin szkoły. Arena jest w stanie pomieścić 3 pełnowymiarowe, odrębne boiska do podstawowych gier: siatkówki, koszykówki lub tenisa. Zamontowano 2 rzędy ławek na różnych poziomach, oraz rząd dostawianych, w sumie dla ok. 200 widzów. W skład hali wchodzi także wyposażone na miarę XXI wieku zaplecze sanitarne tj., przebieralnie, natryski, miejsce do obsługi nagłośnienia. W hali odbywają się regularne turnieje sportowe.

W październiku 2011r. otwarto kolejną halę sportową, tym razem w Pawłowie.

Na terenie Gminy funkcjonuje niepubliczny żłobek i przedszkole „Eko – Okna” w Kornicach, które są dotowane z budżetu oraz jednostka budżetowa „Klub Malucha” w Cyprzanowie, do którego w roku 2023 uczęszczało 23 dzieci, a w roku 2024 uczęszczało 24 dzieci.

5. KULTURA

Centrum Społeczno- Kulturalne

Obiekt otwarty w 2010r. funkcjonuje jako centrum organizacji wystaw, konferencji, prelekcji, imprez, szkoleń, zajęć edukacyjnych i kulturalnych. Budowano je z myślą między innymi o organizacji Eko-Wystawy, czyli największych w powiecie raciborskim targów budownictwa, które każdego roku odwiedza kilkadziesiąt tysięcy zwiedzających. Znalazły tu swoje miejsce między innymi biblioteka, Gminny Dom Kultury oraz Gminne Centrum Informacji z informacją turystyczną.

Zadanie było realizowane w ramach projektu pt: „Rewitalizacja, przebudowa i adaptacja zdegradowanego obszaru przemysłowego w Pietrowicach Wielkich przy ul. 1 Maja na potrzeby Centrum społeczno-kulturalnego wraz z przestrzenią wystawienniczą”. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013”.

Od września 2023 roku swoje miejsce znalazł tu również posterunek Policji.

W Centrum odbywają się cykliczne imprezy m.in. Wielkanocne Procesje Konne, Wystawa Budownictwa Eko- Targi połączona z festynem rodzinnym. Mają miejsce wykłady i odczyty związane z historią gminy i Śląska. Odbywają się regularne kiermasze konne, jarmarki świąteczne i comiesięczny targ staroci.

Biblioteki**Działalność kulturalna i edukacyjna prowadzona w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pietrowicach Wielkich**

Tabela nr 8: Wydatki na księgozbiór w latach 2023 - 2024

	2023	2024
Wydatki na poszerzenie księgozbioru	20000	20000

źródło: dane Gminnej Biblioteki Publicznej

Tabela nr 9: ilość czytelników w latach 2023-2024

	2023	2024
Ilość czytelników	993	925

źródło: dane Gminnej Biblioteki Publicznej

Tabela nr 10: Rodzaj prowadzonej działalności kulturalno- edukacyjnej w latach 2023-2024

Rodzaj imprezy		2023 (il. imprez/il. osób uczestniczących)	2024 (il. imprez/il. osób uczestniczących)
Szkolenia biblioteczne użytkowników (lekcje biblioteczne organizowane we współpracy ze szkołami)		178/2615	199/3676
Imprezy organizowane przez bibliotekę dla użytkowników w tym:		591/9409	367/7046
	literackie (konkursy recytatorskie, plastyczne, spotkania autorskie)	17/546	6/131
	edukacyjne (głośne czytanie w przedszkolach, zajęcia plastyczne i taneczne, przedstawienia	232/4602	234/4854

teatralne, imprezy org. w czasie ferii zimowych i wakacji letnich)		
wystawy		1
Konferencje org. przez bibliotekę (spotkania z historią lokalną)	1/35	2/47

źródło: dane Gminnej Biblioteki Publicznej

W skład Gminnej Biblioteki Publicznej w Pietrowicach Wielkich wchodzi 5 placówek. Biblioteka Centralna w Pietrowicach oraz Filie w Krowiarkach, Makowie, Pawłowie i Samborowicach. Biblioteki oprócz typowej działalności bibliotecznej tzn. gromadzenia i wypożyczenia książek i czasopism prowadzą działalność, którą można traktować zarówno w kategorii działalności popularyzującej czytelnictwo jak i świetlicowej. Biblioteki popularyzują czytanie książek wśród dzieci przedszkolnych i szkolnych poprzez głośne czytanie w przedszkolach, spotkania z bajką w swoich lokalach. Trzy z naszych Fili - Krowiarki, Pawłów i Samborowice - mieszczą się w budynkach szkół, bibliotekarki prowadzą lekcje biblioteczne. Dzieci bardzo często korzystają z możliwości spędzenia wolnego czasu w bibliotekach po skończonych lekcjach np. w oczekiwaniu na autobus lub odbiór przez rodziców. W tym czasie mają do dyspozycji gry planszowe i materiały plastyczne.

Każda z bibliotek posiada komputery z dostępem do Internetu, z których mogą bezpłatnie korzystać przychodzące osoby.

W czasie wakacji letnich i ferii zimowych w każdej z bibliotek prowadzone są zajęcia dla dzieci. Najczęstsza formą są zajęcia plastyczne, muzyczne, sportowe, pikniki, wyświetlamy filmy. Biblioteka organizuje co roku Bal Karnawałowy w którym bierze udział ok.100 dzieci. Jesteśmy oficjalnymi uczestnikami międzynarodowej imprezy Noc z Andersenem, mającej na celu popularyzację książek i czytania wśród dzieci.

W bibliotece pietrowskiej zorganizowano kursy obsługi komputerów dla osób w wieku 50+. Biblioteka aktywnie współpracuje z miejscowym Kołem Mniejszości Niemieckiej oraz Kołem Rencistów i Emerytów, pomagając i współorganizując imprezy.

Stacja Kultura

Od maja 2023 roku, w zmodernizowanym budynku gdzie niegdyś mieścił się dworzec kolejowy, działa obiekt, który dumnie służy mieszkańcom Gminy.

Gmina Pietrowice Wielkie zrealizowała projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 pn. „Adaptacja budynku dawnego dworca kolejowego na centrum usług społecznościowych w Pietrowicach Wielkich”. Przedmiotem projektu była przebudowa i adaptacja zdegradowanego budynku dawnego dworca kolejowego w Pietrowicach Wielkich na Centrum Usług Społecznościowych. W ramach inwestycji wykonane zostały roboty budowlane wraz z kompleksowym wyposażeniem pomieszczeń.

Celem projektu jest przede wszystkim prowadzenie usług warunkujących prawidłowe funkcjonowanie społeczności gminnej, tj. aktywna integracja mieszkańców, aktywizacja i integracja osób starszych, prowadzenie zajęć rehabilitacyjno-ruchowych dla osób starszych oraz utworzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży.

Dofinansowanie pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 dla osi priorytetowej: X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna dla działania: 10.2. Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych dla poddziałania: 10.2.2. Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – RIT, którego źródłem finansowania jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

W tym miejscu prowadzone są zajęcia, m.in. takie jak:

- wokalne,
- plastyczne (w tym malarstwo),
- muzyczne – nauka gry na ukulele, zajęcia umuzykalniające dla maluszków,
- rękodzielnicze,
- klub szachowy,
- klub modelarski,
- kurs szycia na maszynie,
- robotyka,
- ruchowe – jiu-jitsu, kickboxing, joga,

- językowe – język angielski,
- spotkania rozwojowe dla kobiet.

Cyklicznie organizowany jest również kiermasz pod nazwą Złot Rzemieślników. Wydarzenie promuje lokalne rękodzieło, takie jak biżuteria, ozdoby, przetwory, miody i inne wyroby.

Ponadto Stacja Kultura organizuje wiele interesujących wydarzeń dla mieszkańców Gminy z każdej grupy wiekowej. Działa też wirtualna strzelnica. Obiekt zapewnia atrakcje dla uczniów podczas ferii czy wakacji, by rodzice nie musieli się martwić o opiekę dla swoich pociech na czas przebywania w pracy. Organizowane są również wydarzenia o tematyce kalendarzowej, np. przywitanie oraz pożegnanie wakacji.

Rysunek nr 3: Zdjęcie przedstawiające wyremontowany budynek dawnego PKP, obecnie siedziba Stacji Kultura



źródło: strona internetowa Gminy Pietrowice Wielkie

6. OCHRONA ZDROWIA

W Gminie Pietrowice Wielkie funkcjonuje 1 Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” sp. z o. o. Ośrodek ten świadczy usługi w zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej
- specjalistycznej opieki zdrowotnej
- stomatologii
- pielęgniarstwa długoterminowego
- rehabilitacji

Kadra pracownicza: 1 lekarz chorób wewnętrznych, 2 Lekarzy pediatrów, 2 lekarzy neurologów. Poradnia dysponuje gabinetem stomatologicznym. Usługi oferowane przez gabinet rehabilitacyjny są płatne z uwagi na brak umowy z NFZ. Poradnia świadczy również usługi z zakresu prywatnej opieki lekarskiej lekarza ortopedy oraz lekarza okulisty.

Na terenie Gminy funkcjonuje 1 apteka.

Dane szczegółowe w zakresie ochrony zdrowia przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 11: Dane szczegółowe NZOZ „Zdrowie” w Pietrowicach Wielkich

	2023	2024
Ilość deklaracji	4617	5030
Porady ogółem	20327	19370
w tym: wizyty domowe	191	155
w tym: porady specjalistyczne	496	485
w tym: teleporady	138	50
Patronaże	170	251

źródło: dane otrzymane z NZOZ „ZDROWIE”

7. POLITYKA MIESZKANIOWA

Gmina Pietrowice Wielkie realizuje **politykę mieszkaniową** zgodnie z: Uchwałą Nr LXIV/573/2023 Rady Gminy Pietrowice Wielkie w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Pietrowice Wielkie na lata 2023-2028.

W zasobach mieszkaniowych gminy Pietrowice Wielkie znajduje się 94 mieszkań komunalnych.

Tabela nr 12: infrastruktura mieszkaniowa w latach 2023-2024

	2023	2024
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	94	94
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	16	16
Liczba mieszkań socjalnych	0	0

źródło: dane otrzymane z referatu

Gmina Pietrowice Wielkie nie posiada mieszkań socjalnych.

Gmina Pietrowice Wielkie wypłaca dodatki mieszkaniowe. **Dodatki mieszkaniowe** to pomoc dla osób i rodzin mających trudności w utrzymaniu mieszkania (w opłacaniu czynszu, ponoszeniu opłat za energię itp.)

Tabela nr 13: Dodatki mieszkaniowe wypłacone przez gminę w latach 2023-2024

	2023	2024
Liczba osób wnioskujących	10	7
Liczba dodatków	55	50
Kwota świadczeń w zł	26506	17840

źródło: dane otrzymane z referatu

8. BEZPIECZEŃSTWO

Teren gminy Pietrowice Wielkie obsługuje Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu, gdzie służba jest pełniona całodobowo. We wrześniu 2023 roku, po 9 latach, przywrócono do funkcjonowania posterunek Policji.

Posterunek Policji w Pietrowicach Wielkich, mieści się w budynku Centrum Społeczno- Kulturalnego przy ulicy 1 Maja 8B, stanowiącym własność gminy. Budynek został gruntownie wyremontowany i wyposażony w nowy sprzęt kwaterunkowy oraz teleinformatyczny, zgodnie ze standardami programu modernizacji Policji. Środki na jego utworzenie, adaptację budynku oraz wyposażenie, zostały całkowicie pokryte z budżetu Gminy Pietrowice. Wszystkie związane z tym prace, zostały wykonane przez pracowników Urzędu Gminy Pietrowice Wielkie, przy wsparciu oraz w porozumieniu z właściwymi merytorycznie Wydziałami Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

Tabela nr 14: ilość interwencji i odnotowanych przestępstw w latach 2023-2024

Ilość interwencji na terenie gminy		
	2023	2024
Domowe	29	45
Publiczne i inne	450	522
Odnutowane przestępstwa	67	66

źródło: dane statystyczne Posterunku Policji w Pietrowicach Wielkich

Z przedstawionych danych statystycznych wynika, że w zakresie poziomu przestępczości na terenie gminy Pietrowice Wielkie zanotowano niewielki wzrost, jednak odnotowano zbliżoną ilość przestępstw o tych samych kwalifikacjach, jak w poprzednim roku.

Może mieć to związek z sumiennym wykonywaniem obowiązków naszych stróżów prawa.

Mieszkańcy zgłaszają jednak, by zwrócić większą uwagę na poprawę bezpieczeństwa w zakresie ruchu drogowego. Ma na to znaczny wpływ spora ilość przemieszczających się po terenie Gminy samochodów osobowych, samochodów ciężarowych i autobusów transportu pracowniczego, z firmy będącej liderem rynku stolarki okiennej, mieszczącej się w Kornicach.

9. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

9.1. Pomoc społeczna i wsparcie rodziny w innych systemach zabezpieczenia społecznego

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Pietrowice Wielkie odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Do jego obowiązków należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej;
- bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń (w tym organizowanie opieki i usług domowych);
- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 stycznia 2025 r. dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty 1010 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 823 zł.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb

Pomoc społeczna od dnia 1 maja 2004 r. funkcjonuje na podstawie **ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** (t.j. Dz.U. z 2025 r. , poz. 1214)

Świadczenia pieniężne udzielane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej to:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Świadczeniami niepieniężnymi w ramach pomocy społecznej udzielanej przez Ośrodek są:

- praca socjalna,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym zakup żywności, opatu, lekarstw i inne,
- sprawienie pogrzebu,
- schronienie,
- posiłek w tym posiłek dla dzieci i młodzieży,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- pobyt w domu pomocy społecznej.

Tabela nr 15: Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2023 – 2024:

Osoby korzystające	Dane za rok 2023	Dane za rok 2024
Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie ogółem	66	72
Liczba rodzin ogółem	59	60
Liczba rodzin korzystających z powodu ubóstwa	15	11
Bezrobocia	5	9
Bezdomności	2	1
Niepełnosprawności	11	18
Długotrwałej choroby	14	13
Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym:	11	10
Rodziny niepełne	3	2
Rodziny wielodzietne	4	5

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Charakterystyka udzielanych świadczeń z pomocy społecznej*Tabela nr 16: Zasiłek stały w latach 2023 - 2024*

	2023	2024
Zasiłek stały		
Liczba osób	9	10
Liczba świadczeń	108	93
Kwota świadczeń w zł	57 350	68 548

*źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2023 i 2024 dla gminy Pietrowice Wielkie**Tabela nr 17: Zasiłek okresowy w latach 2023 - 2024*

	2023	2024
Zasiłek okresowy		
Liczba osób	7	4
Liczba świadczeń	41	33
Kwota świadczeń w zł	17 915	16 573

źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2023 i 2024 dla gminy Pietrowice Wielkie

Tabela nr 18: Zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w latach 2023 - 2024

	2023	2024
Zasiłek okresowy		
Liczba osób	5	3
Liczba świadczeń	26	28
Kwota świadczeń w zł	12 065	14 000

źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2023 i 2024 dla gminy Pietrowice Wielkie

Dane z tabeli wskazują, że choć w roku 2024 nastąpił spadek liczby osób korzystających z zasiłku z powody bezrobocia w stosunku do roku 2023, wzrosła kwota przyznanych świadczeń.

Świadczenia niepieniężne

Tabela nr 19: Posiłek w latach 2023-2024

	2023	2024
Posiłek		
Liczba osób	13	16
Liczba świadczeń	1582	2155
Kwota świadczeń w zł	10 148	14 167

źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2023 i 2024 dla gminy Pietrowice Wielkie

Od stycznia 2014 obowiązuje nowy wieloletni program w zakresie wsparcia finansowego gmin w ramach dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” **na lata 2014 - 2020.**

Do końca 2013r. obowiązywał program dożywiania na lata 2006-2013 i kryterium dochodowe w wysokości 150 % kryterium, określone na mocy ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259, z późn. zm.). Na podst. art. 6a tego programu, można było również w szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek dyrektora szkoły- udzielić dziecku pomocy w formie posiłku bez wydawania decyzji administracyjnej.

Od 1 stycznia 2024r. Uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023r. (M. P. poz. 881) został przyjęty wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028. Program jest finansowany ze środków budżetu Państwa.

Najwyższą pozycję w wydatkach Ośrodka stanowią wydatki na pokrycie kosztu pobytu w **Domu Pomocy Społecznej**, w 2023 roku dla 14 osób jest to kwota **511 729 zł**. Koszt pobytu w domach pomocy społecznej corocznie wzrasta. Mieszkaniec za koszt pobytu płaci 70% swojego dochodu, resztę ma obowiązek dopłacać gmina.

Tabela nr 20: Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej

	2023	2024
Liczba osób	14	16
Liczba świadczeń	140	141
Kwota świadczeń w zł	511 729	612 694

źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2023 i 2024 dla gminy Pietrowice Wielkie

Z danych wynika, że systematycznie w przeciągu ostatnich lat następuje wzrost liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, a tym samym zwiększa się koszt wydatków z obszaru pomocy społecznej. Największy wzrost zanotowano w zakresie odpłatności gminy za pobyt w domu pomocy społecznej. Jest to związane z ciągłym wzrostem kosztu utrzymania mieszkańca domu pomocy społecznej i zwiększeniem się liczby osób kierowanych do DPS. Zwiększa się też koszt pomocy w zakresie udzielania schronienia (wzrost bezdomności) i osób - dzieci i młodzieży, korzystających z pomocy w formie posiłku.

Tabela nr 21: Charakterystyka udzielanej pomocy – pomoc pieniężna i niepieniężna w 2023r.

pomoc pieniężna:	Kwota w zł:	139 853
zasiłek stały		57 350
zasiłek okresowy		17 915
pomoc niepieniężna:	Kwota zł:	561 017
odpłatność za dom pomocy społecznej		511 729
dożywianie posiłek		10 148
zasiłek okresowy niepieniężny		9 772
Usługi opiekuńcze		11 911
schronienie dom dla bezdomnych		17 457

źródło: opracowanie własne GOPS na podstawie sprawozdania za 2023r.

Bezrobocie, problemy wynikające z wieku starszego, ubóstwo oraz bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo - wychowawczych to najważniejsze powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Ze względu na zaistniałą sytuację ekonomiczną wzrosła liczba rodzin żyjących na granicy egzystencji. Zarobki nie zwiększają się od kilku lat natomiast dramatycznie rosną koszty utrzymania, rachunki za prąd, wodę, opał, etc. Nie wzrasta również znacząco zatrudnienie, bezrobocie utrzymuje się wciąż na stałym poziomie. Rodzinom brakuje na bieżące potrzeby, czasami nawet na zakup żywności. Najgorsza sytuacja dotyczy rodzin z dziećmi utrzymujących się z zasiłku dla bezrobotnych lub z płacy minimalnej. Rodziny popadają w zadłużenia lub skrajne ubóstwo, są zmuszone do korzystania z systemu pomocy społecznej.

Pomimo, że ubóstwo dotyka częściej ludzi w wieku produkcyjnym, to nie można nie zwrócić uwagi na bardzo trudną sytuację części **osób starszych**. Ze względu na swój wiek i stan zdrowia osoby starsze mają ograniczone możliwości podejmowania aktywnych działań zmierzających do poprawy swojej sytuacji materialnej. Często są samotne, co pogłębia ich problemy finansowe. Nie zawsze też mogą liczyć na pomoc rodziny. Nawet, jeśli mieszkają wspólnie z dziećmi, to w sytuacji bezrobocia często zdarza się, że ich świadczenia emerytalne są jedynym regularnym źródłem dochodów wielopokoleniowej rodziny.

System świadczeń rodzinnych i fundusz alimentacyjny

Zasiłki z pomocy społecznej to nie jedyny system pomocy dla osób ubogich. System **świadczeń rodzinnych** jest wsparciem dla rodzin gorzej sytuowanych w wychowaniu dziecka (dzieci), oraz w sytuacji kiedy w rodzinie znajduje się osoba niepełnosprawna wymagająca opieki i pomocy. Jego charakter jest mniej selektywny niż systemu świadczeń z pomocy społecznej, o czym świadczą chociażby wyższe kryteria dochodowe określające uprawnienia do świadczeń rodzinnych.

Ośrodek Pomocy społecznej realizuje pomoc w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Zadanie to finansowane jest z budżetu państwa.

Tabela nr 22: Charakterystyka świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych w latach 2023-2024

WYDATEK	2023	2024
Zasiłki rodzinne z dodatkami	140231,68	89255,79
Świadczenia opiekuńcze (w tym zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne)	702821,14	904876,16
„Becikowe”	15000,00	13 000,00
Fundusz alimentacyjny	50492,86	54688,09
Świadczenia „Za życiem”	4000,00	4000,00
Świadczenia wychowawcze	0,00	3500,00
Świadczenia rodzicielskie	92149,10	93137,10
	1004694,78	1 162457,14

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Pietrowice Wielkie

Na przestrzeni lat zmniejszyły się wydatki na świadczenia rodzinne z dodatkami. W roku 2023 z zasiłków rodzinnych z dodatkami skorzystało 44 rodzin, w 2024r. liczba ta spadła do 26 rodzin. Spadły też wydatki na tzw. „becikowe” w związku wprowadzeniem ograniczeń dochodowych. Wzrost obserwuje się w zakresie świadczeń opiekuńczych (zasiłki pielęgnacyjne oraz świadczenia pielęgnacyjne).

Stypendia szkolne

Innego rodzaju wsparciem udzielanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji są **stypendia socjalne**. Mają za zadanie wyrównywać szanse edukacyjne dzieci z rodzin o niższych dochodach.

Zasady przyznawania pomocy materialnej dla uczniów w formie stypendiów reguluje Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 881)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pietrowicach Wielkich ustala uprawnienia do stypendium i wypłaca świadczenia od lipca 2012r.

Obowiązuje kryterium dochodowe określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2024r., poz.1044):

- dla osoby w rodzinie – w wysokości **823,00 zł**.

Wysokość stypendium kształtuje się w granicach **od 76,00 zł. do 108,00 zł** miesięcznie, uzależnione jest od kryterium dochodowego. **Stypendium szkolne może być udzielone w następującej formie:**

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkołach w ramach planu nauczania, a także w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;

- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym , w tym w szczególności zakupu podręczników.

Szczegółowe zasady ustalania wysokości stypendium szkolnego, formy udzielania tego stypendium oraz tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego określa **Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Pietrowice Wielkie** uchwalony Uchwałą Rady Gminy Pietrowice Wielkie Nr XXVI/303/2005 z dnia 28 kwietnia 2005r.

Tabela nr 23: stypendia szkolne dla uczniów w latach 2023-2024

	2023	2024
Liczba świadczeń	26	32
Kwota świadczeń	13 000,00	16 180,00

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Pietrowice Wielkie

Pieczka zastępcza

Zarządzeniem Wójta Nr 0221.1.2012 z dnia 2 stycznia 2012r., Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pietrowicach wielkich został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Jest sprawowana w formie rodzinnej: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna), rodzinny dom dziecka oraz w formie instytucjonalnej: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r., poz. 49) określa, że co do zasady finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej należy do obowiązku powiatu. Jednakże, na mocy art. 191 ust. 9 i 10 w przypadku umieszczenia dziecka w

pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej.

Obowiązek współfinansowania przez gminę nie dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przed 1 stycznia 2012 r. (art. 238 ust. 1). Z powyższego wynika, że gmina współfinansuje pobyt w pieczy zastępczej każdego dziecka umieszczonego w tej pieczy po 1 stycznia 2012 r. Dotyczy to także dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w trybie interwencyjnym (art. 191 ust. 8 pkt 1), oraz dzieci pozostawionych bezpośrednio po urodzeniu lub dzieci, których tożsamość rodziców jest nieznana (art. 191 ust. 8 pkt 2).

Wydatki gminy poniesione w roku 2024 związku z pieczą zastępczą:

Umieszczenie w rodzinie zastępczej: 4 dzieci

Koszt ogółem: **65 428,05 zł.**

Przewiduje się, że z uwagi na obowiązek Gminy w partycypacji kosztów umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej z każdym rokiem będzie wzrastał koszt współfinansowania przez Gminę realizacji tego zadania.

9.2. Sytuacja na rynku pracy:

W latach 2023 - 2024 występował ciągły wzrost osób bezrobotnych. Z 41 osób w roku 2023, do 51 osób na koniec 2024r. Liczba bezrobotnych z gminy Pietrowice Wielkie zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy w końcu grudnia 2024r. wyniosła 51 osób w tym 31 kobiet i była o 10 osób większa niż pod koniec 2024r.

Śmiało można stwierdzić, że na znaczny spadek bezrobocia miał wpływ dynamiczny rozwój działającej na terenie Gminy Pietrowice Wielkie firmy Eko-Okna.

Tabela nr 24: liczba osób bezrobotnych w latach 2023 - 2024

I.p	Lata	Liczba bezrobotnych z terenu gminy Pietrowice Wielkie
1.	2023	41
2.	2024	51

źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Racibórz

Stopa bezrobocia w powiecie raciborskim nieznacznie wzrosła w 2024r. w stosunku do roku poprzedniego.

W 2023r. wynosiła 3,3 procent i na koniec 2024r. wzrosła o 0,1 pkt proc. wynosząc 3,4 %.

Bezrobocie to istotny problem społeczny w gminie Pietrowice Wielkie. To również sprawczy czynnik szybkiej degradacji ekonomicznej rodzin wpływający na ich niedostatek, powodujący patologię społeczną oraz narastającą frustrację. Problem bezrobocia związany jest nierozdzielnie z brakiem stałych perspektyw zatrudnienia. Dotyka najbardziej gospodarstwa domowe rodzin wielodzietnych i niepełnych, rodziny żyjące z osobą niepełnosprawną, bądź długotrwale chorą.

Najbardziej istotne cechy bezrobocia w gminie Pietrowice Wielkie to:

- utrzymująca się stopa bezrobocia,
- niechęć w podejmowaniu stałego zatrudnienia,

- zwiększający się udział bezrobotnych ludzi młodych - głównie kobiet,
- wciąż niedostateczny poziom kwalifikacji osób bezrobotnych.

9.3. Osoby starsze

Liczba osób starszych, emerytów, rencistów z roku na rok zwiększa się. Prognozy demograficzne wskazują, że w kolejnych latach procent osób w starszym wieku w całej populacji będzie systematycznie wrastać.

Do najważniejszych problemów ludzi starszych można zaliczyć: samotność, przewlekłą chorobę, niepełnosprawność, życie w ubóstwie, poczucie nieprzydatności. Zmieniająca się struktura i funkcje współczesnej rodziny nie sprzyjają kształtowaniu się warunków do sprawowania opieki nad sędziwym członkiem rodziny. Coraz częściej osoby starsze tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe, a jeśli już mieszkają razem z dziećmi, to przede wszystkim ich świadczenia emerytalne stanowią źródło pewnego i stałego dochodu rodzin wielopokoleniowych.

W związku z postępującym procesem starzenia się ludności naszego kraju następuje systematyczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Analogiczną sytuację można zaobserwować również w naszej gminie. Osoby w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej) stanowią około 22 % ogółu mieszkańców (stan na koniec 2023r.)¹. Wskaźnik ten systematycznie wzrasta przy jednoczesnym spadku ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Na przestrzeni ostatnich lat zwiększa się zapotrzebowanie na usługi opieki instytucjonalnej dla osób starszych.

Koszt pobytu w domach pomocy społecznej wzrasta corocznie, obecnie wynosi: 6883 zł - DPS Złota Jesień w Raciborzu, DPS Plac Jagiełły w Raciborzu koszt: 6201 zł, DPS dla dzieci w Strumieniu koszt: 8835,56 zł, DPS Różany Pałac koszt: 7250 zł, DPS w Gorzycach koszt: 7446,98 zł.

Mieszkaniec za koszt pobytu płaci 70% swojego dochodu, resztę ma obowiązek dopłacać gmina.

Tabela nr 25 : wydatki Gminy z tytułu umieszczenia w domach pomocy społecznej

Rok	Liczba umieszczonych	Koszt gminy za pobyt
2023	7	96 909
2024	10	135 908

źródło: opracowano na podstawie danych sprawozdawczych GOPS

¹ Dane uzyskane z bazy danych GUS

Osobom, które mogą funkcjonować w środowisku a wymagają pomocy przysługują usługi opiekuńcze.

Usługi przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze są odpłatne, a warunki odpłatności określone zostały w Uchwale Rady Gminy Nr LXVI/58/2024 z dnia 26 lutego 2024r.

9.4. Osoby niepełnosprawne

Według danych z Raportu o stanie Powiatu Raciborskiego opublikowanego przez PCPR z 2021 roku w wydano 1202 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 r.ż.) oraz 151 orzeczeń o niepełnosprawności (dla osób do 16 r.ż.); powiat z kolei zamieszkiwało ok. 10000 osób niepełnosprawnych.

Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych (OIDON) - Jest współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Udzielane informacje dotyczą przede wszystkim praw osób niepełnosprawnych, możliwości wsparcia finansowego i rzeczowego osób niepełnosprawnych, funkcjonowania instytucji wsparcia i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Działalność OIDON ma się przysłużyć wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych i zapobieganiu ich marginalizacji w życiu społecznym i zawodowym.

Osoby niepełnosprawne z terenu Gminy Pietrowice wielkie mają możliwość korzystania z bazy dostępnej na terenie powiatu:

PCPR- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jest jednostką organizacyjną realizującą ustawowe zadania z zakresu pomocy osobom niepełnosprawnym m.in.:

- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym,
- dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

Osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z **SOW - System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON**:

- **Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi - Moduł III (dofinansowanie kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych w sytuacji utraty możliwości korzystania z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej;**
- **Aktywny samorząd - Program Rady Nadzorczej PFRON realizowany za pośrednictwem samorządów powiatowych, Moduł I: Obszary A, B, C, D;**
- **Program Wyrównywania Różnic między Regionami III - Program Rady Nadzorczej PFRON realizowany za pośrednictwem samorządów powiatowych;**

- **rehabilitacja społeczna;**
- **rehabilitacja zawodowa;**
- **Zadania zlecane z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej Osób Niepełnosprawnych – Oferta Realizacji Zadania Publicznego (realizowane przez samorząd powiatowy).**

9.5. Problemy uzależnień

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Od 30 listopada 2011r. w Pietrowicach Wielkich funkcjonuje powołany przez Wójta Gminy Pietrowice Wielkie Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Policji,
- Ochrony Zdrowia,
- Oświaty,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Kuratorzy sądowi.

Podstawowym zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest realizacja działań określonych w **Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy Domowej** przyjętym na lata 2021-2025 Uchwałą Rady Gminy Pietrowice Wielkie Nr XXV/229/2020 z dnia 21 grudnia 2020r., a także ingerowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zadania te są wykonywane w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w ramach procedury „Niebieska Karta”,
- inicjowanie interwencji w przypadku przemocy w rodzinie i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie,
- udzielanie pomocy osobom doświadczającym przemocy i będącymi świadkami przemocy w rodzinie,
- inicjowanie działań wobec osób stosujących przemoc

- rozpowszechnianie informacji w środowisku lokalnym o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy.

Realizatorem zadań wymienionych w Programie jest, oprócz Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela nr 26: Dane dotyczące przemocy w rodzinie na terenie gminy Pietrowice Wielkie za lata 2023-2024

Dane dotyczące procedury Niebieskiej Karty	2023	2024
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	4	7
Liczba niebieskich kart C	10	
Liczba niebieskich kart D	11	

źródło: dane sprawozdawcze Gminnego Zespołu interdyscyplinarnego

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawowym zadaniem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób.

Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu.

Tabela nr 27: Liczba osób skierowanych do punktu konsultacyjnego i korzystających z terapii AA

Lp.	Rodzaj udzielonej pomocy	2023	2024
		Liczba osób	
1.	Liczba osób skierowanych do punktu konsultacyjnego	11	7
2.	Liczba osób korzystających z terapii AA	1	0
3.	liczba osób skierowanych na leczenie szpitalne	1	0

źródło: dane sprawozdawcze Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ponadto, Komisja wykonuje zadania gminy wynikające z Gminnego **Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii**. Program przyjmowany jest corocznie uchwałą Rady Gminy Pietrowice Wielkie.

Program na rok 2025r. zakłada m.in.:

- Prowadzenie profilaktyki ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży
- Zwiększenie dostępności pomocy dla osób uzależnionych, współuzależnionych i sprawców oraz ofiar przemocy
- Monitoring zjawiska uzależnień
- Prowadzenie działalności edukacyjnej

W ramach realizacji ustawowych działań funkcjonuje gminny punkt konsultacyjny. Do głównych zadań realizowanych przez punkt konsultacyjny w ramach cotygodniowych dyżurów należy:

- 1) Motywowanie osób uzależnionych i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii oraz kierowanie do leczenia specjalistycznego
- 2) Gromadzenie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy poszczególnych służb i instytucji, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Na terenie gminy działa 10 świetlic (klubów) wiejskich, które skupiają dzieci młodzież. Nie są to świetlice środowiskowe prowadzące działalność terapeutyczną, natomiast ich zadaniem jest wypełnienie czasu wolnego, organizację zabaw i zajęć sportowych, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań. Komisja RPA dofinansowuje ich działalność.

W okresie wakacyjnym w ramach działań profilaktycznych organizowany jest letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży, półkolonie, obóz strażacki, obozy sportowe.

Tabela nr 28: Realizacja działań profilaktycznych w 2023r.

Nazwa zadania	Kwota
Działalność punktu konsultacyjnego, dyżury	7 200 zł
Wyposażenie / doposażenie pomieszczenia punktu konsultacyjnego	1 212,41 zł
Udostępnianie materiałów informacyjnych, przekazywanie informacji nt placówek, wsparcie po terapii	Bez kosztów
Działalność statutowa komisji (opłaty, diety)	8 004 zł
Zwrot nadpłaty wniesionej za sprzedaż alkoholu	525 zł
Współpraca ze szkołami, wsparcie finansowe szkolnych programów profilaktyki, organizacja warsztatów profilaktycznych	10 371,46 zł
Udział w kampaniach edukacyjnych i ogólnopolskich programach	6 150 zł
Akcja Zima 2023 – ferie z biblioteką	2 040 zł
Wspieranie działalności klubów sportowych i drużyn młodzieżowych	16 500 zł
Organizowanie wolnego czasu dla dzieci młodzieży w czasie ferii letnich (Stacja Kultura oraz biblioteka)	18 312,49 zł
Zakup wyposażenia do placów zabaw / boisk szkolnych	80 540,40 zł
Organizacja warsztatów, szkoleń, prelekcji	2 300 zł
Doposażenie w pomoce, materiały, sprzęt sportowy itp. W celu realizacji celów profilaktycznych	5 042 zł
Wspieranie działalności instytucji, współpraca z organizacjami (światlice)	1 826 zł
Obóz sportowy profilaktyczny z nauką pływania	460 zł
Obóz strażacki profilaktyczny	20 810,22 zł

Razem wydatki na profilaktykę i przeciwdziałanie alkoholizmowi:	181 293,98 zł
Przeciwdziałanie zjawisku narkomanii	3 900 zł

źródło: dane sprawozdawcze Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Całość programu zamknęła się wydatkami w kwocie 185 193,98 zł

Środki na realizację zadań profilaktycznych pochodziły z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu. W tym uwzględniono również dodatkowy dochód ze sprzedaży tzw. „małpek” oraz ujęto nadwyżkę z lat poprzednich.

Plan dochodów na realizację programu profilaktyki zamknął się kwotą 190 957 zł. Wydatkowano kwotę 185 193,98 zł i była to kwota zaksięgowana po stronie wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz narkomanii. Zrealizowano w tym zadania z przeciwdziałania narkomanii na kwotę 3.900 zł.

Środki niewykorzystane weszły do nadwyżki budżetowej gminy na rok następny.

Program Profilaktyki w Gminie Pietrowice Wielkie był realizowany przez następujące podmioty:

- x punkt konsultacyjny w Pietrowicach Wielkich,
- x Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- x placówki oświatowe,
- x UKS Start Pietrowice Wielkie,
- x bibliotekę gminną wraz z filiami,
- x Stację Kultura,
- x oraz samą komisję.

Punkt konsultacyjny był czynny w każdą środę w godzinach popołudniowych, za wyjątkiem miesięcy lipiec i sierpień. Punkt konsultacyjny jest zlokalizowany na I piętrze w budynku UG w pok. 7. Wnioski kierowane przez policję, rodzinę czy prokuraturę rejonową były rozpatrywane na bieżąco i w zależności od nastawienia podopiecznego, kierowany był on na terapię do poradni AA w Raciborzu. W sumie przeprowadzono rozmowy z 13 nowymi osobami, które zgłoszono jako osoby z problemami oraz z 19 osobami, członkami rodzin tych osób. Razem na koniec 2013 roku w ewidencji osób z problemami alkoholowymi jest zarejestrowanych 74 osób (poziom 1% ogółu mieszkańców gminy). W minionym roku nie składano wniosku do sądu o wydanie postanowienia o przymusowym leczeniu.

9.6. Problem bezdomności

Gmina Pietrowice Wielkie nie prowadzi schroniska, ani noclegowni dla osób bezdomnych. W razie potrzeby nielicznych bezdomnych kieruje się do najbliższego domu dla Bezdomnych ARKA N znajdującego się w Raciborzu. Udzielana pomoc ma charakter interwencyjny. W okresie zimowym gmina ma obowiązek zabezpieczyć miejsca w tzw. ogrzewalni - placówka doraźnej pomocy.

Problemem dla gminy jest deficyt mieszkań socjalnych, gdzie mogłyby zamieszkać osoby o najniższych dochodach. Dla osób bezdomnych przeznacza się mieszkania komunalne o niskim standardzie i niewielkim czynszu. Osoba może później skorzystać z pomocy w dofinansowaniu do czynszu w formie dodatku mieszkaniowego. Często jest to dodatek pokrywający niemal w całości opłaty za mieszkanie.

9.7. Realizacja pomocy żywnościowej dla najuboższych mieszkańców gminy - Program FEPŻ.

Od 1987 roku w krajach Unii Europejskiej funkcjonował Europejski Program Pomocy Najbardziej Potrzebującym (franc. **Programme Europeen d' Aide aux plus Demunis - PEAD**). Podstawą jego realizacji jest Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 3730/87 zezwalające na bezpłatne przekazywanie osobom potrzebującym żywności pochodzącej z rezerw UE przez akredytowane organizacje charytatywne z terenu Wspólnoty (w tym banki żywności). Idea stworzenia programu powstała w latach 80-tych, w okresie, kiedy w magazynach agencji interwencyjnych krajów unijnych zgromadzone zostały ogromne ilości nadwyżek żywności. Władze unijne nie były w stanie ani sprzedać ich w obrębie Unii, ani wyeksportować poza kraje członkowskie, m.in. ze względu na wysokie koszty dopłat eksportowych. Jednocześnie magazynowanie nadwyżek wymagało coraz większych nakładów finansowych. W tej sytuacji uznano za zasadne rozdysponowanie nagromadzonych zapasów wśród ludności ubogiej z terenu krajów członkowskich.

Począwszy od 2004 roku, Polska, jako członek Unii Europejskiej, brała udział w europejskim mechanizmie dostarczania żywności dla najuboższej ludności. Uzgodniono, że Federacja Polskich Banków Żywności będzie głównym koordynatorem realizacji Programu. Europejski Program Pomocy Żywnościowej (PEAD) był realizowany w Polsce na terenie Śląska prowadzony był przez Śląski Bank Żywności z siedzibą w Rudzie Śląskiej.

12 grudnia 2022 r. Komisja Europejska zatwierdziła Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (**FEPŻ**).

FEPŻ stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, w ramach którego wsparcie w postaci paczek żywnościowych lub posiłków otrzymywało średnio ponad 1,3 mln odbiorców rocznie – osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej, a ok. 150 tys. z nich uczestniczyło dodatkowo w różnych działaniach towarzyszących na rzecz włączenia społecznego.

FEPŻ to jeden z programów krajowych, które będą realizowane z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus zgodnie z Umową Partnerstwa na lata 2021-2027. Za wdrażanie Programu odpowiada Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jako Instytucja Zarządzająca.

Tabela nr 29: Realizacja Programu FEPŻ w latach 2023 -2024

Rok	Ilość osób korzystających	Ilość towaru w kg
2023	95	4568
2024	80	3124
Razem:	7692 kg	

źródło: dane pozyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

9.8. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Infrastruktura w zakresie pomocy rodzinom i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Adres: ul. Szkolna 5

47-480 Pietrowice Wielkie

Strona: www.gops.pietrowicewielkie.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną gminy realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej oraz z obszaru zabezpieczenia społecznego (w tym świadczenia rodzinne i alimentacyjne, dodatki mieszkaniowe, stypendia socjalne) i inne zadania przekazane na podstawie ustaw, uchwał Rady Gminy czy zarządzeń Wójta Gminy Pietrowice Wielkie (jak np. zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej).

W Ośrodku funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2. Infrastruktura w zakresie pomocy rodzinom i osobom pozostającym w kryzysie (z uwagi na problem przemocy w rodzinie, alkoholu, narkomanii, bezdomności)- podmioty działające w obszarze pomocowym dostępne dla mieszkańców gminy na terenie powiatu raciborskiego:

Stowarzyszenie Przyjaciół Człowieka "Tęcza"

Adres: ul. Wojska Polskiego 8

47-400 Racibórz

- Program wychodzenia z bezdomności - odbiorcy to osoby bezdomne z terenu powiatu raciborskiego - program obejmuje pobyt w następujących placówkach: Dom dla Bezdomnych "Arka N", Centrum Matki z Dzieckiem; „Maja”
- Programy profilaktyczne skierowane do osób z problemem alkoholowym Ośrodek Specjalistycznych Porad ds Rodziny - skierowany do osób będących w sytuacji kryzysowej (m.in. przemoc w rodzinie),

Stowarzyszenie Persona na rzecz Promocji i Ochrony Zdrowia Psychicznego z siedzibą w Raciborzu

Adres: Karola Miarki 7 lok. 1

47-400 Racibórz

Strona: <https://persona.slask.pl/>

- Ośrodek Wsparcia i Terapii Zaburzeń Psychiczych.
- Ośrodek Wspierania Rodziny: diagnoza i terapia psychologiczna, poradnictwo, pomoc prawna i interwencja kryzysowa.
- Całodobowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej: kompleksowa pomoc osobom w kryzysie (psychologiczna, prawna i pedagogiczna).
- Programy korekcyjno - edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie z terenu powiatu raciborskiego.

Miejskie Centrum Profilaktyki „Drogowskaz”

Adres: ul. Londzina 46,

47-400 Racibórz

- osoby uzależnione od alkoholu,
- osoby uzależnione od narkotyków,
- rodziny osób uzależnionych,
- osoby współuzależnione,
- osoby zagrożone uzależnieniami,
- porady w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej

Adres: ul. Wałowa 30,

44-300 Wodzisław Śląski

- wsparcie w zakresie interwencyjnym :
 - zapewnienie schronienia na okres do 3 miesięcy,

- ochronę ofiar przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc,
- udzielenie natychmiastowej pomocy psychologicznej i wsparcia,
- rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i opracowanie planu pomocy,
- wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej.
- wsparcie w zakresie bytowym:
 - udzielanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, prawnego,
 - prowadzenie grupy wsparcia i grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie,
 - opracowanie diagnozy rodziny i indywidualnego planu pomocy,
 - przeprowadzenie diagnozy sytuacji dzieci, udzielanie wsparcia psychologicznego oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej,
 - konsultacje wychowawcze.
- praca ze sprawcą przemocy – realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego,
w tym:
 - opracowanie planu pracy ze sprawcą przemocy,
 - uświadomienie osobie stosującej przemoc faktu jej istnienia oraz pomocy w nabyciu
 - umiejętności kontroli zachowania,
 - zapoznanie z procesem powstawania mechanizmów prowadzących do użycia przemocy,
 - przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez stosowania przemocy,
 - próba powstrzymania sprawcy przemocy przed jej dalszym stosowaniem w rodzinie.

Fundacja „FENIX”

Adres: ul. P. Pośpiecha 1A

44-300 Wodzisław Śląski

Poradnia specjalistyczna z zakresu leczenia uzależnień (terapia i psychoterapia). Pomoc osobom współuzależnionym. Pomoc psychospołeczna dla i edukacyjna dla rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży.

Wodzisławska Placówka Wsparcia Dziennego „DZIUPLA”

Adres: ul. Czyżowicka 29b,

44-300 Wodzisław Śląski

Strona: <https://dziupla.wodzislaw-slaski.pl/>

- pomoc w opiece i wychowaniu dziecka,
- praca z rodziną – asysta rodzinna, konsultacje specjalistyczne, porady prawne, grupy wsparcia,
- pomoc psychologiczna,
- zajęcia specjalistyczne i wychowawcze.

NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień „AL – MED”

Adres: ul. Józefa Michalskiego 24,

44-300 Wodzisław Śląski

Strona: <https://czpalmed.pl/>

- ochrona zdrowia psychicznego,
- terapia uzależnień,
- prowadzenie Dziennego Oddziału Odwykowego,
- porady specjalistyczne.

3. Infrastruktura w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym- podmioty działające w obszarze pomocowym dostępne dla mieszkańców gminy na terenie powiatu raciborskiego:

Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych

Adres: ul. Klasztorna 6

47-400 Racibórz

Strona: www.oidon-raciborz.pl

Udzielanie i upowszechnianie informacji służących wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, w szczególności dotyczących:

- praw osób niepełnosprawnych, w tym wynikających z Kodeksu Pracy,
- możliwości wsparcia finansowego i rzeczowego osób niepełnosprawnych, w zakresie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne
- warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej,

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Adres: ul. Klasztorna 6

47-400 Racibórz,

Strona: www.pcpr.raciborz.org.pl

Osoby niepełnosprawne:

- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności poprzez likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne funkcjonowanie,
- dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- udział w warsztatach terapii zajęciowej.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Adres: ul. Jana 14

47-400 Racibórz,

Strona: <https://ppp-raciborz.pl/>

- diagnoza zaburzeń rozwojowych u dzieci
- terapia indywidualna i grupowa
- poradnictwo dla rodziców
- orzecznictwo dotyczące dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Raciborskie Centrum Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Adres: ul. Rzeźnicza 8,

47-400 Racibórz

w ramach Centrum funkcjonują

- Ośrodek Dziennego Pobytu, Rehabilitacji I Edukacji Dzieci Niepełnosprawnych
- Gabinety Rehabilitacji

Warsztat Terapii Zajęciowej

Adres: ul. Rzeźnicza 8,

47-400 Racibórz

- dzieci i młodzież niepełnosprawna – realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnej do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku,
- rozwijanie sprawności niezbędnych w pracy, które ułatwiłyby podjęcie zatrudnienia.

Stowarzyszenie na rzecz Integracji "Podaj Rękę"

Adres: ul. Plac Okrzei 4

47-400 Racibórz

Strona: www.niepelnosprawni.raciborz.com.pl

- Wspieranie rodzin osób niepełnosprawnych.
- Organizowanie rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
- Integrowanie instytucji na rzecz osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym.
- Wspieranie inicjatyw służących likwidacji barier architektonicznych.

Dom Pomocy Społecznej „Różany Pałac”

prowadzony przez Zgromadzenie SS. Franciszek MNP w Krzyżanowicach

Adres: ul. Kolejowa 4,

47- 450 Krzyżanowice

- dla dziewcząt niepełnosprawnych intelektualnie.

4. Infrastruktura w zakresie pomocy osobom starszym- podmioty działające w obszarze pomocowym dostępne dla mieszkańców gminy na terenie powiatu raciborskiego:

Dom Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu

Adres: ul. Grzonki 1,

47-400 Racibórz,

- osoby w podeszłym wieku

Dom Pomocy Społecznej

prowadzony przez SS Maryi Niepokalanej w Raciborzu

Adres: Plac Jagiełły 3,

47-400 Racibórz

- dla osób dorosłych przewlekłe psychicznie chorych

5. Infrastruktura w zakresie wsparcia dziennego- podmioty działające w obszarze pomocowym dostępne dla mieszkańców gminy na terenie powiatu raciborskiego:

Środowiskowa Świetlica Samopomocy „Nadzieja”

Adres: ul. Kozielska 65,

47-400 Racibórz

Świetlica udziela wsparcia dla:

- osób z zaburzeniami psychicznymi
- prowadzi działalność opiekuńczą, terapeutyczną, wychowawczą i rehabilitacyjną,

Środowiskowy Dom Samopomocy

Adres: ul. Grzonki 1,

47-400 Racibórz

Dom udziela wsparcia dla:

- osób upośledzonych umysłowo,
- prowadzi działalność opiekuńczą, terapeutyczną, wychowawczą i rehabilitacyjną,

6. Infrastruktura w zakresie pomocy osobom bezrobotnym- podmioty działające w obszarze pomocowym dostępne dla mieszkańców gminy na terenie powiatu raciborskiego:

Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu

Adres: Plac Okrzei 4

47-400 Racibórz

Strona: www.pup-raciborz.pl

zadania:

- rejestracja osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- pośrednictwo pracy,
- staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy,
- wypłacanie zasiłków dla osób bezrobotnych.

III. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. W przypadku strategii Rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona na podstawie zebranych danych od osób mających wpływ na kształtowanie lokalnej polityki społecznej, przedstawicieli samorządu gminy, przedstawicieli placówek edukacyjnych, pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, które były podmiotem analizy, i obejmuje następujące obszary:

- Rodzina, dziecko i młodzież;
- Bezrobocie i ubóstwo;
- Uzależnienia i przemoc w rodzinie;
- Bezdomność;
- Sytuacja osób niepełnosprawnych;
- Sytuacja osób starszych;

Tabela nr 30: Analiza SWOT

Rodzina, dziecko, młodzież	
Mocne strony	Słabe strony
Świadczenie pracy socjalnej oraz pomoc finansowa dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin o niskich dochodach bezpłatnego dożywiania w szkołach i przedszkolach Dobre zaplecze edukacyjne i sportowe szkół znajdujących się na terenie gminy Funkcjonowanie Centrum Społeczno- Kulturalnego, Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Stacji Kultura jako ośrodka organizującego dzieciom i młodzieży zajęcia edukacyjno- kulturalne Funkcjonowanie szkolnych klubów sportowych zapewniających dzieciom i młodzieży rozwój zainteresowań Funkcjonowanie wiejskich świetlic skupiających dzieci i młodzież	Ograniczone środki i możliwości pomocy dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji Brak zintegrowanych działań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie pomiędzy podmiotami gminy Niewystarczająca liczba ofert zapewniająca dzieciom i młodzieży dostęp do alternatywnych form spędzania wolnego czasu Niewystarczająca oferta w zakresie specjalistycznego wsparcia rodziny i dziecka- brak placówek wsparcia dziennego realizujących funkcje opiekuńcze, socjoterapeutyczne, korekcyjno- kompensacyjne Brak specjalistycznych form wsparcia- poradnictwo psychologiczne, terapia rodzinna Brak asystentów rodzinnych dla środowisk wymagających wsparcia Brak organizacji pozarządowych działających w obszarze wsparcia rodziny i dziecka Brak kompleksowych projektów i programów na rzecz rodziny i dziecka

	Niedostateczny rozwój budownictwa komunalnego, brak mieszkań socjalnych
Szanse	Zagrożenia
Możliwość pomocy rodzinie i dziecku poprzez realizację projektów i programów finansowanych ze środków zewnętrznych	Pogłębiający się niż demograficzny, starzenie się społeczeństwa w tempie znacznie przekraczającym przyrost naturalny ludności
Rozwój kompleksowej i specjalistycznej pomocy rodzinie i dziecku	Bezrobocie, narastające problemy finansowe, dziedziczenie ubóstwa
Możliwość wsparcia rodziny przez organizacje pozarządowe, stowarzyszenia pomocowe	Oślabienie więzi rodzinnych wynikających z wyjazdów o charakterze zarobkowym tzw. zjawisko eurosieroctwa dzieci i młodzieży
	Pogłębianie się zjawisk dysfunkcyjności rodzin i deficytów szkolno- wychowawczych u dzieci i młodzieży, rozwój uzależnień oraz patologii społecznej
	Zwiększająca się liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej
	Brak perspektyw mieszkaniowych

Bezrobocie i ubóstwo	
Mocne strony	Słabe strony
Doświadczenie instytucji pomocy społecznej w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE skierowanych do osób bezrobotnych Świadczenie pracy socjalnej i pomocy finansowej dla najuboższych mieszkańców przez wykwalifikowaną kadrę pomocy społecznej	Utrzymujący się stosunkowo wysoki poziom ubóstwa i bezrobocia Ograniczone oferty stałej pracy, proponowanie prac dorywczych lub na zlecenie Bariery komunikacyjne w dostępie do zatrudnienia Niski lub niedostosowany do potrzeb rynku poziom kwalifikacji i wykształcenia Ograniczone możliwości finansowe związane z istniejącym systemem pomocy społecznej w zakresie pomocy najuboższym
Szanse	Zagrożenia
Ograniczanie bezrobocia i ubóstwa dzięki środkom z funduszy zewnętrznych Rozwój przedsiębiorczości w gminie i tworzenie nowych miejsc pracy	Wzrost liczby osób bezrobotnych i dziedziczenie ubóstwa i bezrobocia Rozwój zjawiska wykluczenia społecznego Pogłębianie się zjawisk dysfunkcyjności rodzin i rozwój uzależnień oraz patologii społecznej Odływ ludności na obszary bardziej rozwinięte lub poza granice kraju

	Utrwalanie się braku szans i perspektyw dla młodego pokolenia
--	---

Uzależnienia i przemoc w rodzinie	
Mocne strony	Słabe strony
Pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie świadczona przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej Działalność GKRPA kierowanie osób uzależnionych na leczenie, poradnictwo punktu konsultacyjnego Profilaktyka uzależnień, programy profilaktyczne w szkołach, klubach sportowych, Działalność organizacji i stowarzyszeń działających w obszarze pomocy osobom uzależnionym i dotkniętym przemocą w rodzinie na terenie miasta Racibórz Praca socjalna prowadzona kompleksowo	Ograniczona działalność poradnictwa z uwagi na brak specjalistycznych form wsparcia w obszarze pomocy ofiarom przemocy w rodzinie Brak doraźnego miejsca pobytu dla ofiar przemocy
Szanse	Zagrożenia
Ograniczanie uzależnień i przemocy w rodzinie Wsparcie osób uzależnionych i współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie przez organizacje pozarządowe, stowarzyszenia pomocowe	Brak skuteczności i efektywności działań podejmowanych na rzecz osób uzależnionych oraz rodzin dotkniętych przemocą Wzrost liczby rodzin i osób potrzebujących wsparcia z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie

Bezdomność	
Mocne strony	Słabe strony
Dobrze zdiagnozowany problem bezdomności Zapewnienie bezdomnym miejsca w schronisku dla bezdomnych Zapewnienie pomocy doraźnej w tzw. ogrzewalni Pomoc finansowa i rzeczowa świadczona dla osób bezdomnych	Brak indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności Brak mieszkań socjalnych, ograniczony dostęp do mieszkań komunalnych Brak na terenie gminy schroniska dla osób bezdomnych
Szanse	Zagrożenia
Wzrost liczby osób wychodzących z bezdomności	Utrwalanie się braku szans i perspektyw dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością

Sytuacja osób niepełnosprawnych	
Mocne strony	Słabe strony
Dostęp do usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania Funkcjonowanie pomocy instytucjonalnej i pomocy środowiskowej na terenie powiatu Funkcjonowanie oddziałów, klas integracyjnych w przedszkolach i szkołach, szkoły specjalnej, wczesnego wspomagania rozwoju dzieci- na terenie miasta Racibórz Działalność organizacji i stowarzyszeń działających w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym na terenie miasta Racibórz	Niewystarczające świadczenia dla osób niepełnosprawnych wynikające z ograniczeń prawnych Brak specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych Niepełne rozpoznanie liczby osób niepełnosprawnych Bariery architektoniczne na terenie gminy Bariery komunikacyjne w dostępie do usług, świadczeń i pomocy świadczonej poza gminą Brak usług rehabilitacyjnych na terenie gminy Utrudniony dostęp do zatrudnienia Brak organizacji i stowarzyszeń działających w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym na terenie gminy
Szanse	Zagrożenia
Możliwość pomocy osobom niepełnosprawnym dzięki środkom z funduszy zewnętrznych Współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym Wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych	Wzrost liczby osób niepełnosprawnych wymagających opieki i pomocy finansowej Rozwój wykluczenia społecznego, izolacji, utrwalanie się braku szans i perspektyw do utrzymania się i funkcjonowania w środowisku

Sytuacja osób starszych	
Mocne strony	Słabe strony
Dostęp do usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania Funkcjonowanie pomocy instytucjonalnej na terenie miasta Racibórz: domy pomocy społecznej Funkcjonowanie na terenie gminy prywatnego domu opieki dla osób starszych „Promyk”	Niskie świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego Brak usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania zastępujących umieszczenia osób starszych w domach pomocy społecznej Brak dostępu do pielęgniarstwa długoterminowego, geriatrycznej, opieki paliatywnej Brak usług rehabilitacyjnych na terenie gminy Brak organizacji i stowarzyszeń działających w obszarze pomocy osobom starszym na terenie Gminy
Szanse	Zagrożenia
Możliwość pomocy osobom starszym dzięki środkom z funduszy zewnętrznych Współpraca sektora publicznego z sektorem pozarządowym	Wzrost liczby osób starszych na terenie gminy wymagających opieki Rosnące wydatki Gminy z tytułu odpłatności za mieszkańców domów pomocy społecznej Samotność, rozwój wykluczenia społecznego, wycofanie z uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, izolacja

Rozwój kadr i służb pomocowych	
Mocne strony	Słabe strony
Istnienie wykwalifikowanej kadry pracowników GOPS Pietrowice Wielkie Stałe podnoszenie kwalifikacji Prowadzenie pracy socjalnej z rodziną	Ograniczone możliwości pomocowe z uwagi na przeciążenie pracowników liczbą zadań, wynikających z realizacji wielorakich zadań spoza ustawy o pomocy społecznej Zbyt duża biurokratyzacja udzielania pomocy uwarunkowana przepisami prawa Brak pracowników wyspecjalizowanych do pracy z rodziną z różnymi problemami
Szanse	Zagrożenia
Specjalistyczne przygotowanie absolwentów szkolnictwa do potrzeb rynku w zakresie służb pomocy społecznej Możliwość rozwijania kompetencji kadry pomocy społecznej stwarzane przez programy finansowane ze środków zewnętrznych Zaangażowanie organizacji pozarządowych w realizację zadań publicznych	Rozproszenie zadań, ograniczona koordynacja realizowanych zadań Skomplikowane procedury przyznawania i rozliczania dotacji dla organizacji pozarządowych

PODSUMOWANIE

Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Pietrowice Wielkie została oparta o szeroki zasób informacji pochodzących z różnych podmiotów działających w obszarze polityki społecznej. Uwzględnia wyniki z posiadanych danych oraz ankiet przeprowadzonych wśród lokalnej społeczności. Do oceny sytuacji społecznej wykorzystano także analizę strategiczną SWOT.

Wyniki diagnozy pozwalają na wskazanie najważniejszych obszarów problemów, których rozwiązaniem powinien zająć się samorząd lokalny przy uwzględnieniu swoich możliwości kompetencyjnych jak i organizacyjno - finansowych.

Zachodzące procesy demograficzne w istotny sposób oddziałują na obecną sytuację społeczno – gospodarczą ludności. Prognozy demograficzne zapowiadają umacnianie się pewnych trendów, co powoduje konieczność zaplanowania działań mających na celu dostosowanie polityki społecznej do skutków tych zmian oraz stymulowanie zjawisk sprzyjających niwelacji niekorzystnych trendów. Do zjawisk, które najistotniej wpływają na niniejszą sytuację należy spadek liczby rodzących się dzieci, wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, a malejący w wieku przedprodukcyjnym, co przekłada się na proces starzenia się społeczeństwa.

Biorąc pod uwagę niniejsze w sferze zainteresowania polityki społecznej powinny znaleźć się różne formy wsparcia rodzin generujące zwiększanie decyzji o zakładaniu i powiększaniu rodziny, wsparcie osób najuboższych z powodu bezrobocia, objęcie szczególną opieką najstarszej grupy mieszkańców: osób niepełnosprawnych i starszych, jak również wsparcie psychologiczne dzieci i młodzieży. Polityka społeczna powinna być ukierunkowana na aktywizację osób i rodzin, ich pełne uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności i utrzymywanie w jak najlepszej kondycji psychofizycznej.

Obecna sytuacja społeczno – gospodarcza kraju powoduje także generowanie różnych problemów dotyczących także mieszkańców Pietrowic Wielkich. Można zaliczyć do nich przede wszystkim uzależnienia, przemoc, bezdomność. Problemy te są najczęściej ze sobą skorelowane i mają istotny wpływ na funkcjonowanie rodzin, a w szczególności na kształtowanie postaw najmłodszych ich członków. Ich rozwiązywanie wymaga przyjęcia systemowych rozwiązań w zakresie działania instytucji publicznych oraz stworzenia dobrego klimatu do powstania organizacji i stowarzyszeń działających w tych obszarach.

Skuteczne rozwiązywanie problemów wiąże się także z ciągłym profesjonalizowaniem się kadr instytucji polityki społecznej i rozwijaniem istniejącego zaplecza instytucjonalnego.

Najważniejsze obszary problemowe, którymi powinna zająć się polityka społeczna gminy, to:

- problemy rodzin i sytuacja dziecka,
- problemy osób starszych,
- problemy osób niepełnosprawnych,
- problemy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

IV. Analiza ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Pietrowice Wielkie

W celu opracowania projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Pietrowice Wielkie na przełomie września i października 2025r. przeprowadzono anonimową ankietę wśród mieszkańców Gminy. Ankieta poruszała tematy związane z problemami społecznymi, z jakimi spotykają się mieszkańcy gminy Pietrowice Wielkie. Łącznie uzyskano 58 odpowiedzi.

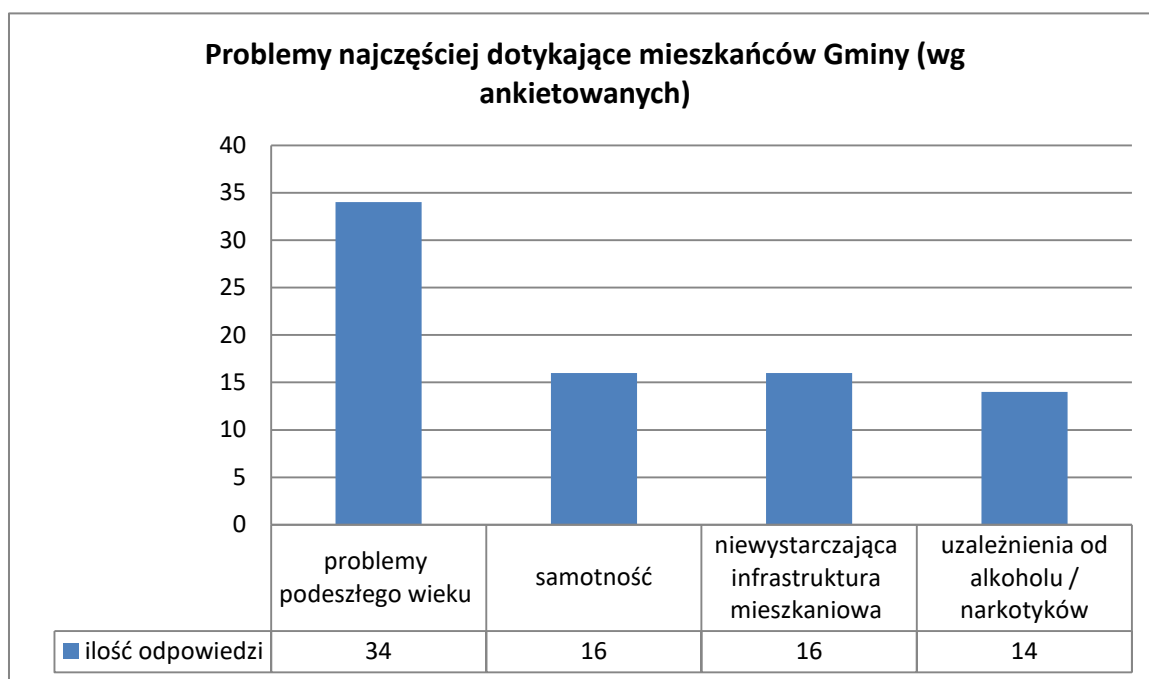
W celu poznania i określenia problemów z jakimi spotykają się w/w, ankietę wypełniło 40 kobiet i 18 mężczyzn w różnym wieku i o różnym poziomie wykształcenia.

Ankieta obejmowała badanie następujących obszarów:

10. Problemy najczęściej dotyczące mieszkańców Gminy
11. Problemy rodzin
12. Problemy dzieci i młodzieży i poziom edukacji
13. Przemoc występująca w rodzinie i uzależnienia
14. Osoby niepełnosprawne
15. Bezrobocie
16. Poziom usług zdrowotnych
17. Bezpieczeństwo
18. Dostęp do obiektów sportowo- rekreacyjnych i działań kulturalnych
19. Dostępność usług świadczonych przez gminę

1. W pytaniu o problemy najczęściej dotykające mieszkańców Gminy uzyskano odpowiedzi, z których wynika, że największym problemem społecznym występującym na terenie gminy są problemy podeszłego wieku, uzależnienia od alkoholu / narkotyków, samotność lub niewystarczająca infrastruktura mieszkaniowa.

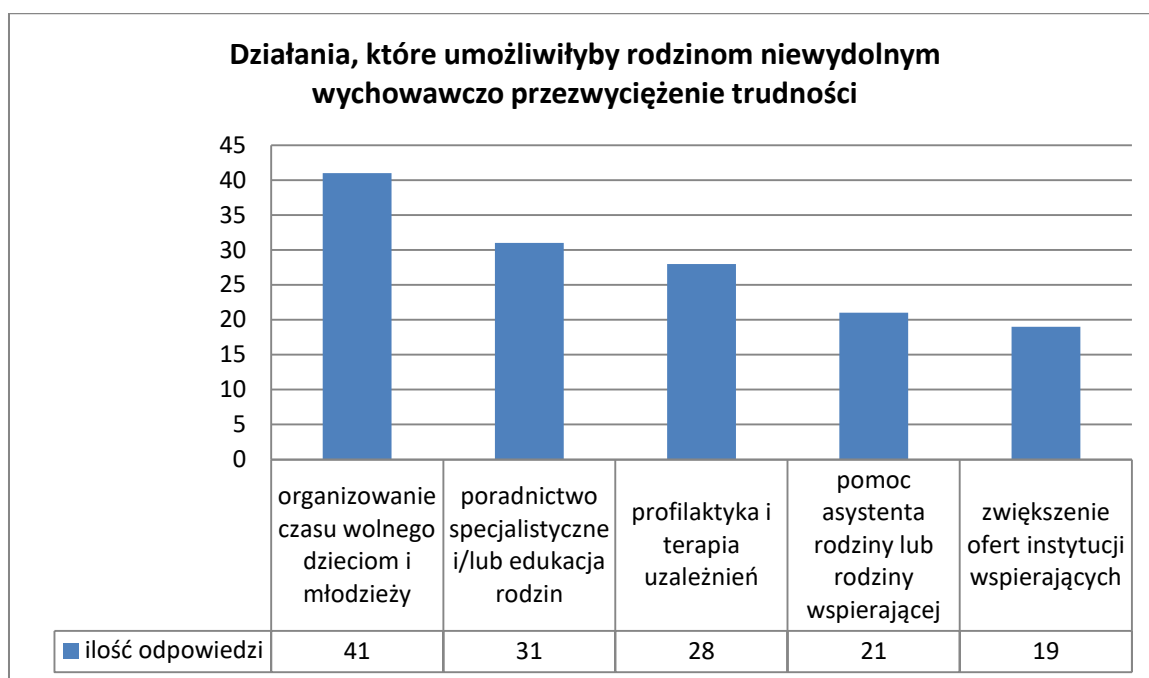
Wykres nr 1 : Problemy najczęściej dotykające mieszkańców Gminy



źródło: opracowanie własne

2. Pytanie o rodzaj działań które umożliwiłyby rodzinom niewydolnym wychowawczo przezwyciężenie trudności, odnosiło się do działań, które należałoby powziąć, aby poprawić sytuację rodzin. Założeniem zadających pytanie było poznanie opinii na temat co należy zrobić aby usprawnić funkcjonowanie tych rodzin oraz dowiedzieć się, z jakich form pomocy mieszkańcy skorzystaliby najchętniej. Ankietowani wskazali głównie na potrzebę organizowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży, poradnictwo specjalistyczne i/lub edukacja rodzin. Potrzebna byłaby również profilaktyka i terapia uzależnień, a co za tym idzie wsparcie rodzin przez asystenta rodziny oraz zwiększenie ofert instytucji wspierających.

Wykres nr 2: Działania, które umożliwiłyby rodzinom niewydolnym wychowawczo przezwyciężenie trudności

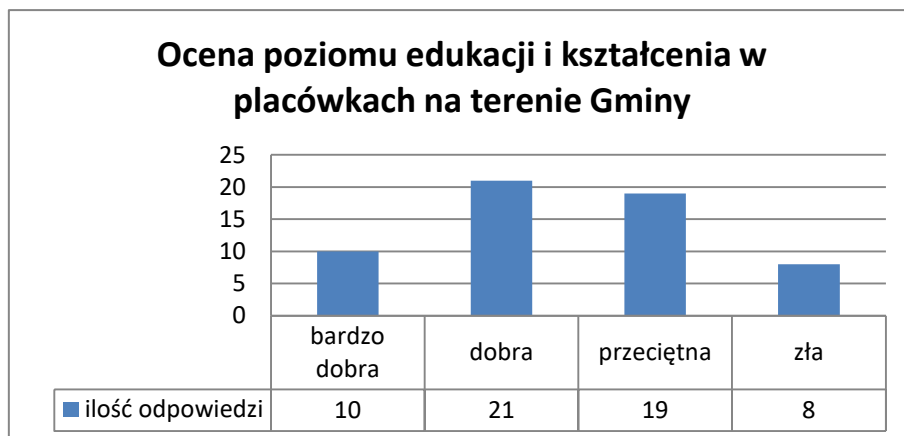


źródło: opracowanie własne

W obszarze problemów rodziny znalazło się również pytanie o **czynniki warunkujące standard życia w rodzinach**. Ankietowani uznali, że własna inicjatywa i zaradność oraz wykształcenie i kwalifikacje mają znaczenie dla kształtowania poziomu życia rodzin i osób.

3. W kwestii oceny dotyczącej poziomu edukacji w placówkach na terenie Gminy ankietowani wypowiedzieli się na ogół dobrze.

Wykres nr 3 : Ocena poziomu edukacji i kształcenia w placówkach na terenie Gminy

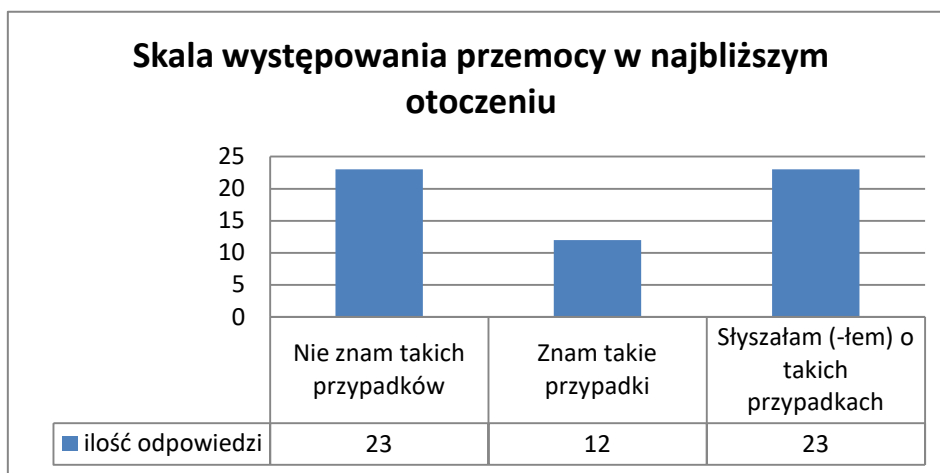


źródło: opracowanie własne

4. W pytaniu o występowanie przemocy badani zostali zapytani czy takie sytuacje mają miejsce w ich najbliższym otoczeniu. Odpowiedź na to pytanie pozwoliło określić w przybliżeniu skalę występowania przemocy w ich najbliższym środowisku.

W większości przypadków odpowiedź negatywna na pytanie o występowanie przemocy w rodzinie jest równa z odpowiedzią, że wiele osób zna takie przypadki lub o nich słyszało. Budzi to niepokój, że przemoc występuje w naszym środowisku coraz częściej.

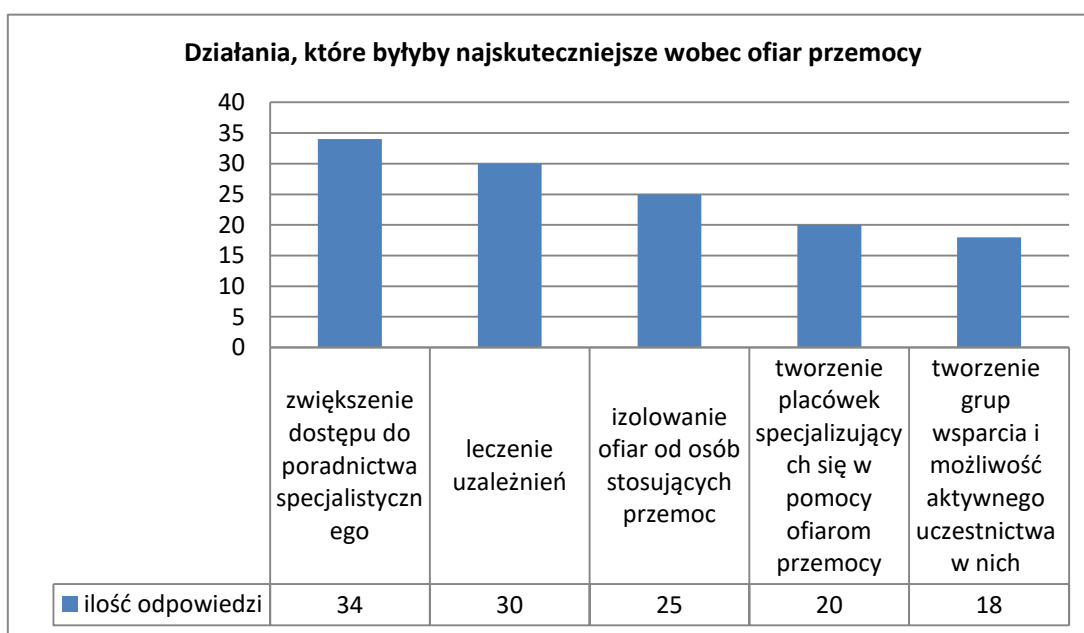
Wykres nr 4: Skala występowania przemocy w najbliższym otoczeniu



źródło: opracowanie własne

W związku z przemocą skonstruowano również kolejne pytanie dotyczące **działań, które według ankietowanych byłyby najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy**. Dzięki uzyskanym odpowiedziom okazało się że najważniejszym czynnikiem pozwalającym zmniejszyć skalę przemocy jest zwiększenie poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą, następnie wskazano leczenie uzależnień, izolowanie ofiar od osób stosujących przemoc i tworzenie placówek i grup wsparcia specjalizujących się w pomocy ofiarom przemocy.

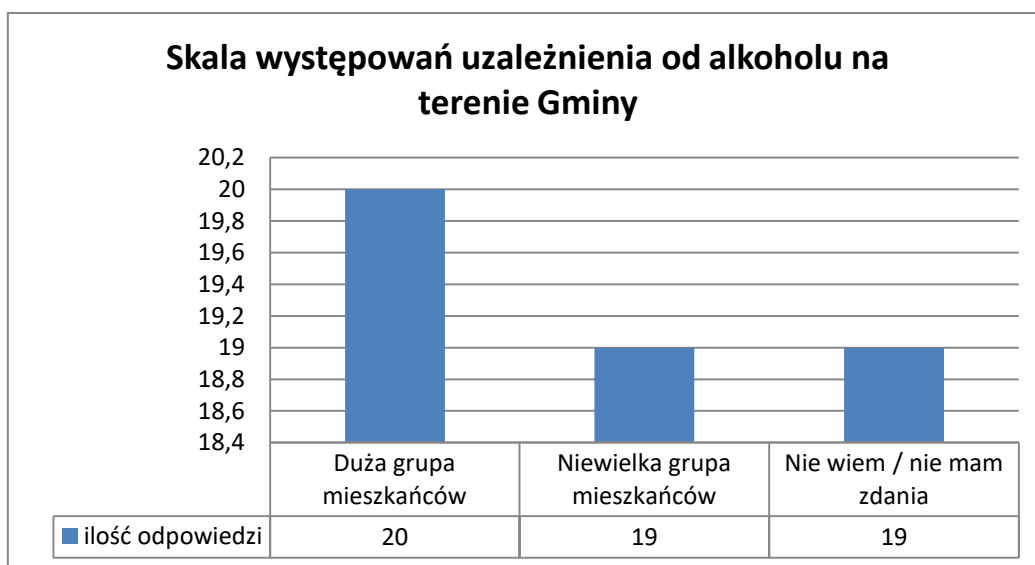
Wykres nr 5: Działania, które byłyby najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy



źródło: opracowanie własne

Badani we wskazanym obszarze wskazali na występujący **problem uzależnień**, głównie alkoholizmu, 39 odpowiedzi potwierdziło, że problem występuje, aczkolwiek skala problemu jest w zasadzie wypośrodkowana, na występowanie problemu alkoholizmu zauważalnego w dużej skali wskazało 20 respondentów.

Wykres nr 6: Skala występowania uzależnienia od alkoholu na terenie Gminy

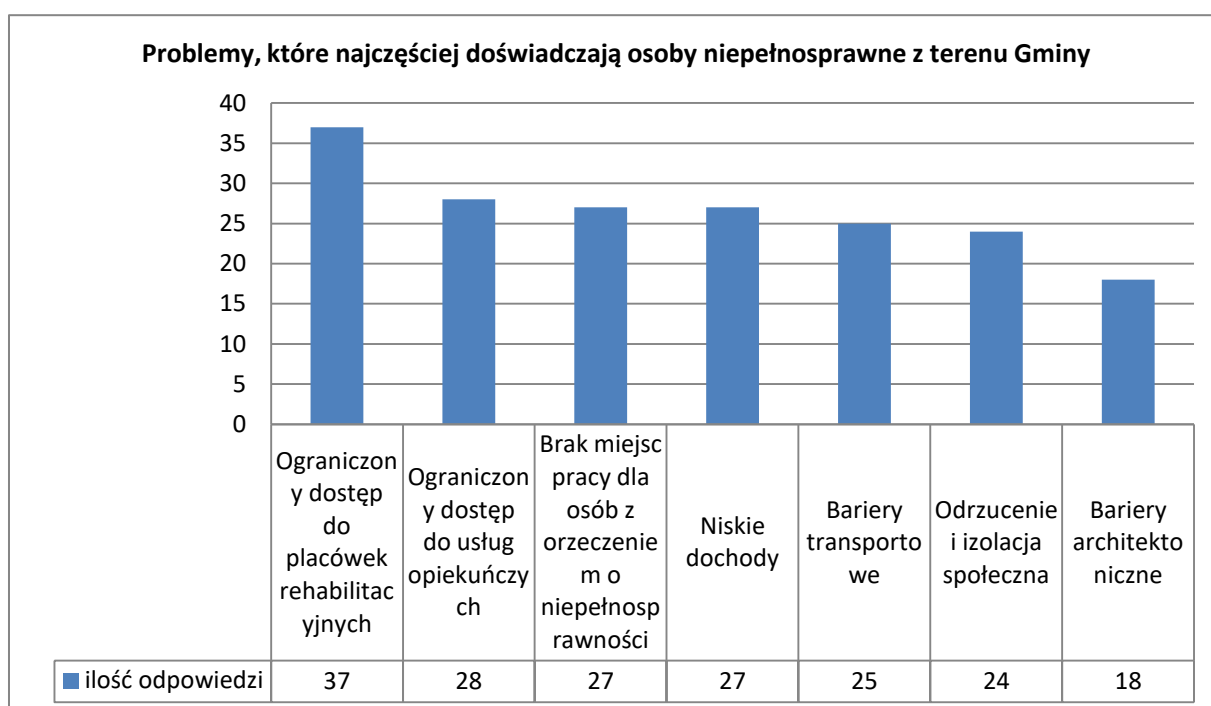


źródło: opracowanie własne

5. W obszarze dotyczącym osób niepełnosprawnych badani zostali poproszeni o wyrażenie swojej opinii na temat problemów, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z terenu Gminy. Skierowanie tego pytania pomogło ustalić co należałoby zrobić aby zmniejszyć zagrożenia, które dotyczą osoby niepełnosprawne.

Weryfikując otrzymane odpowiedzi za główny problem, który dotyka osoby niepełnosprawne uznano ograniczony dostęp do placówek rehabilitacyjnych i ograniczony dostęp do usług opiekuńczych.

Wykres nr 7: Problemy, które najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z terenu Gminy

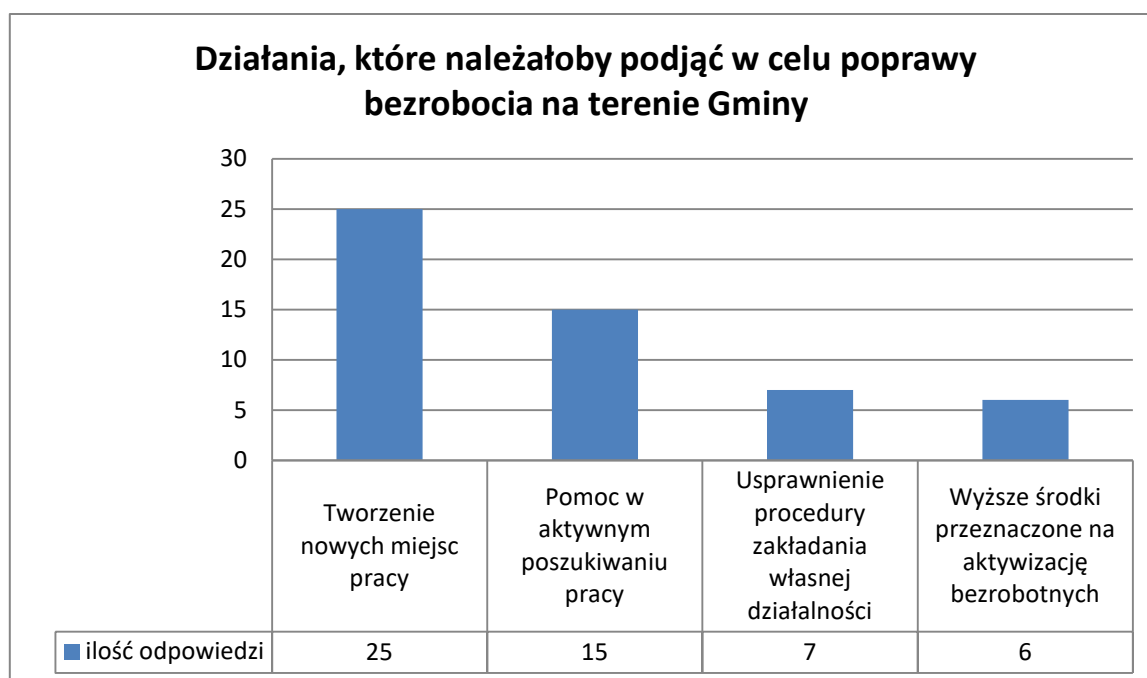


źródło: opracowanie własne

6. W kolejnym pytaniu zapytano ankietowanych o określenie **poziomu bezrobocia** jakie występuje na terenie gminy. W opinii badanych poziom bezrobocie kształtuje się na poziomie niskim. Takich odpowiedzi udzieliło ponad 53% ankietowanych, 11 osób (19%) określiło poziom bezrobocia jako przeciętny.

W związku z poziomem bezrobocia skonstruowano również kolejne pytanie dotyczące **działań jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych na terenie gminy**. Najczęściej wybieraną formą pomocy osobom bezrobotnym było tworzenie nowych miejsc pracy i pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz przeznaczanie wyższych środków finansowych na aktywizację osób bezrobotnych.

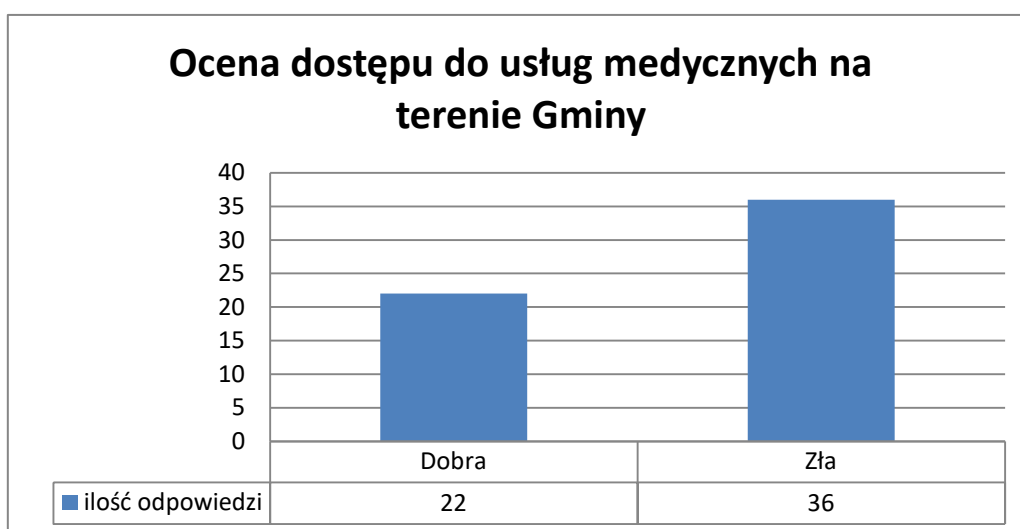
Wykres nr 8: Działania, które należałoby podjąć w celu poprawy bezrobocia na terenie Gminy



źródło: opracowanie własne

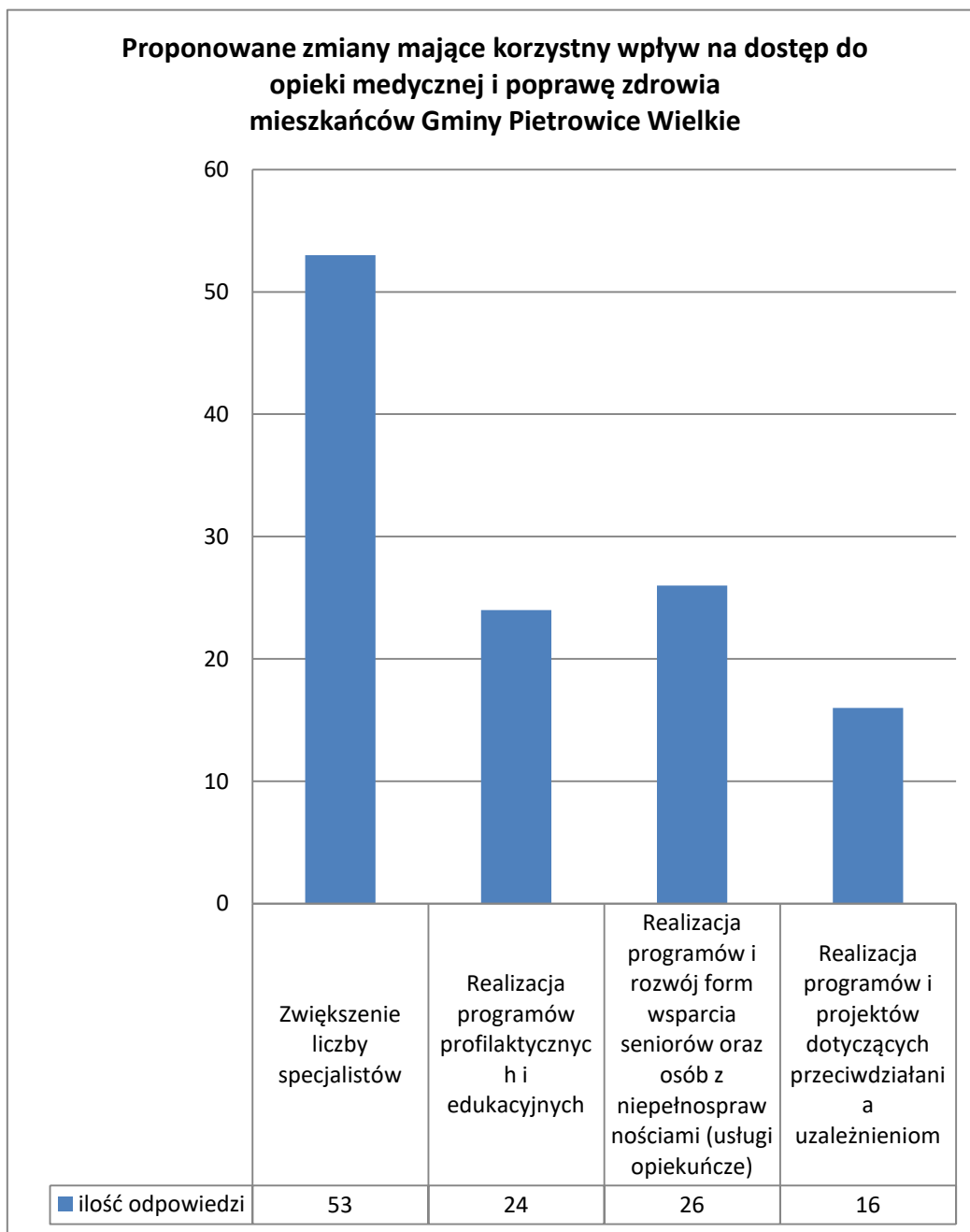
7. Ankietowanych zapytano również o możliwość **dostępu do usług medycznych** na terenie gminy oraz czy działania w zakresie promocji zdrowia są wystarczające. Z otrzymanych odpowiedzi wynika, że źle oceniono poziom usług zdrowotnych na terenie gminy. Najczęściej ankietowani proponowali zwiększenie liczby lekarzy specjalistów przyjmujących w placówce oraz realizację programów i rozwój form wsparcia seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami (usługi opiekuńcze).

Wykres nr 9: Ocena dostępu do usług medycznych na terenie Gminy



źródło: opracowanie własne

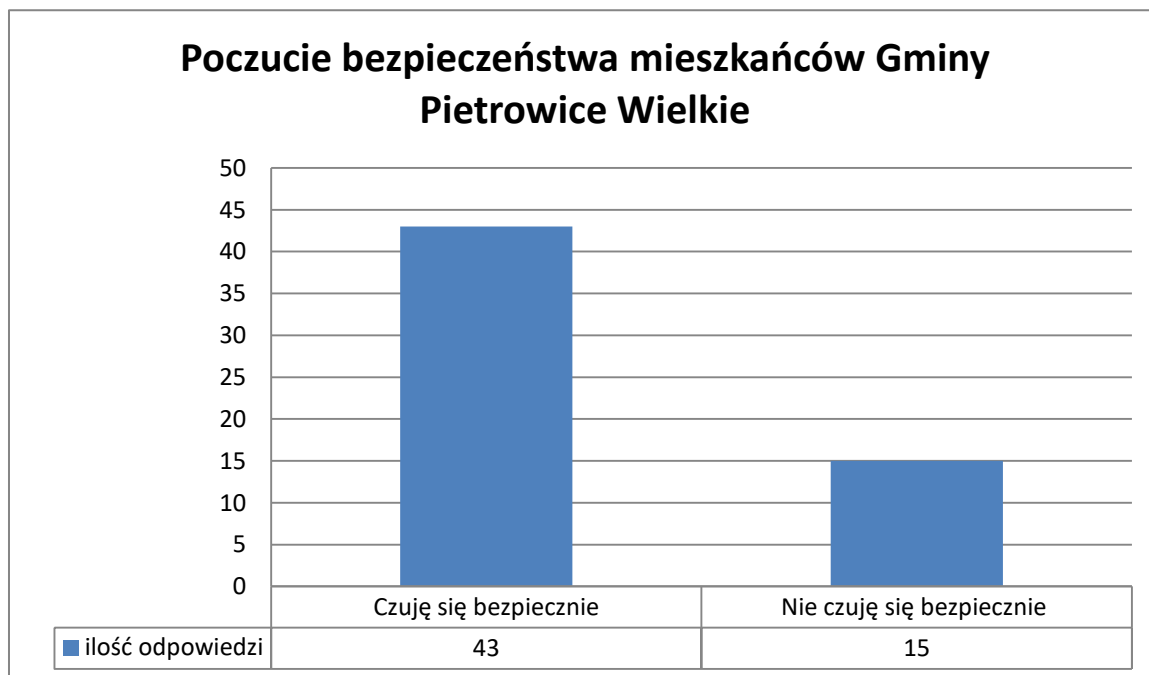
Wykres nr 10: Proponowane zmiany mające korzystny wpływ na dostęp do opieki medycznej i poprawę zdrowia mieszkańców Gminy Pietrowice Wielkie



źródło: opracowanie własne

8. W obszarze dotyczącym **bezpieczeństwa** badani wypowiadali się czy czują się bezpieczni na terenie gminy Pietrowice Wielkie. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że większość badanych czuje się bezpiecznie na terenie gminy.

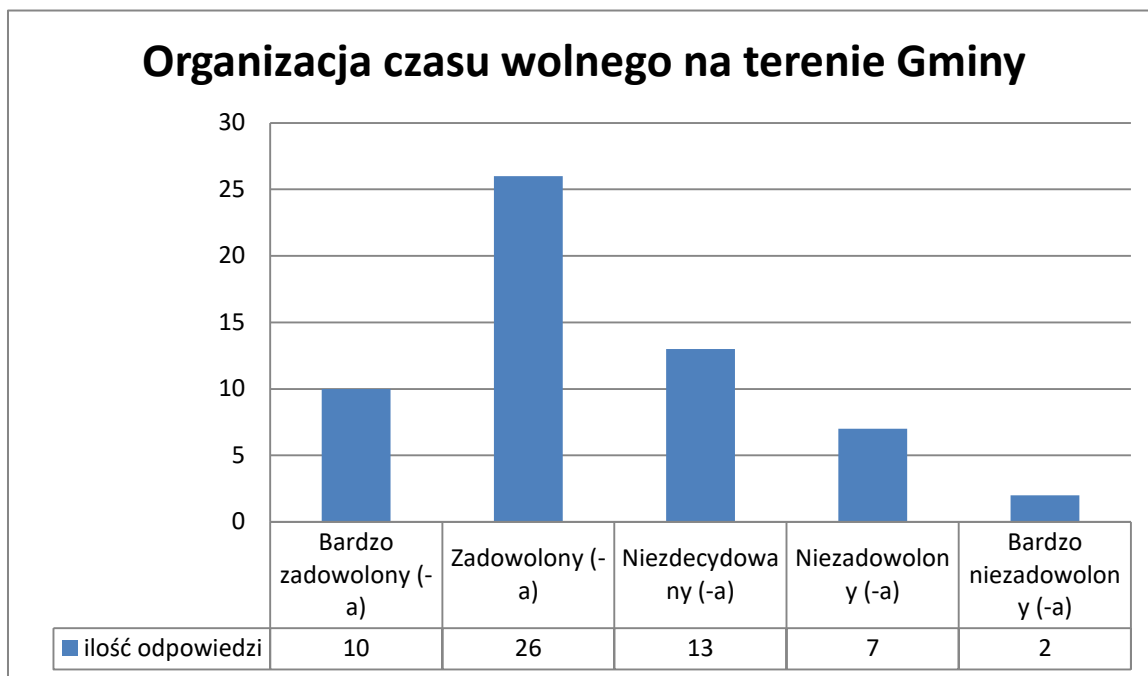
Wykres nr 11: Ocena poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy



źródło: opracowanie własne

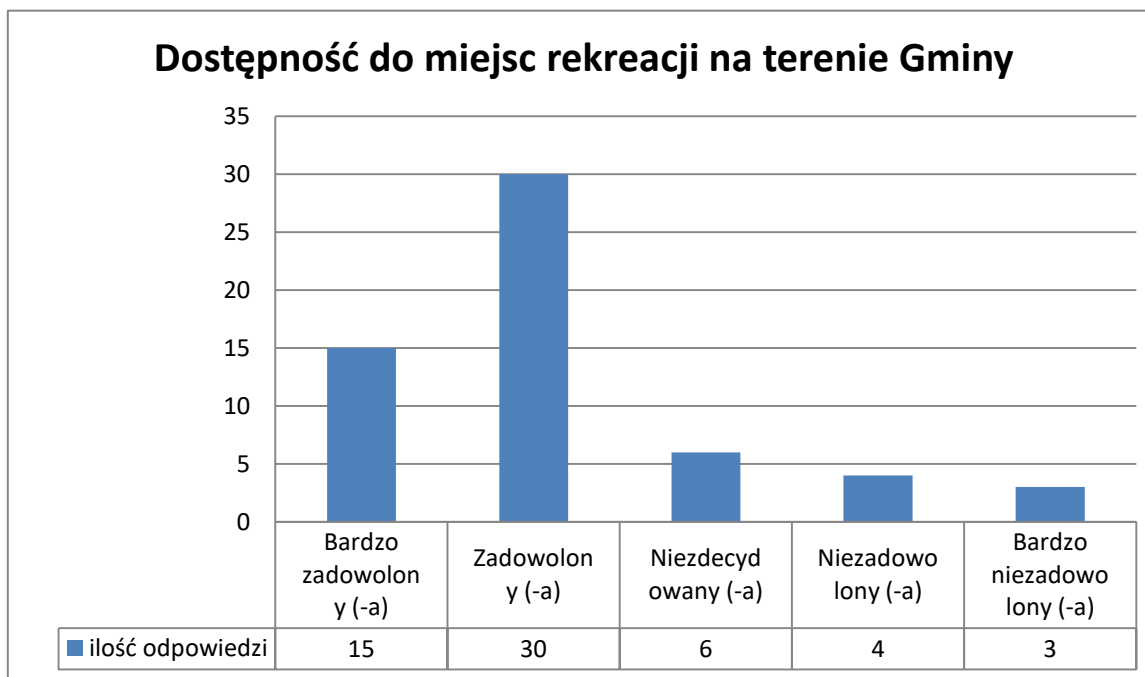
9. W kolejnych pytaniach zapytano ankietowanych o określenie **poziomu organizacji czasu wolnego oraz dostępu do miejsc rekreacji**. Na ogół mieszkańcy wyrazili swoje zadowolenie.

Wykres nr 12: Organizacja czasu wolnego na terenie Gminy



źródło: opracowanie własne

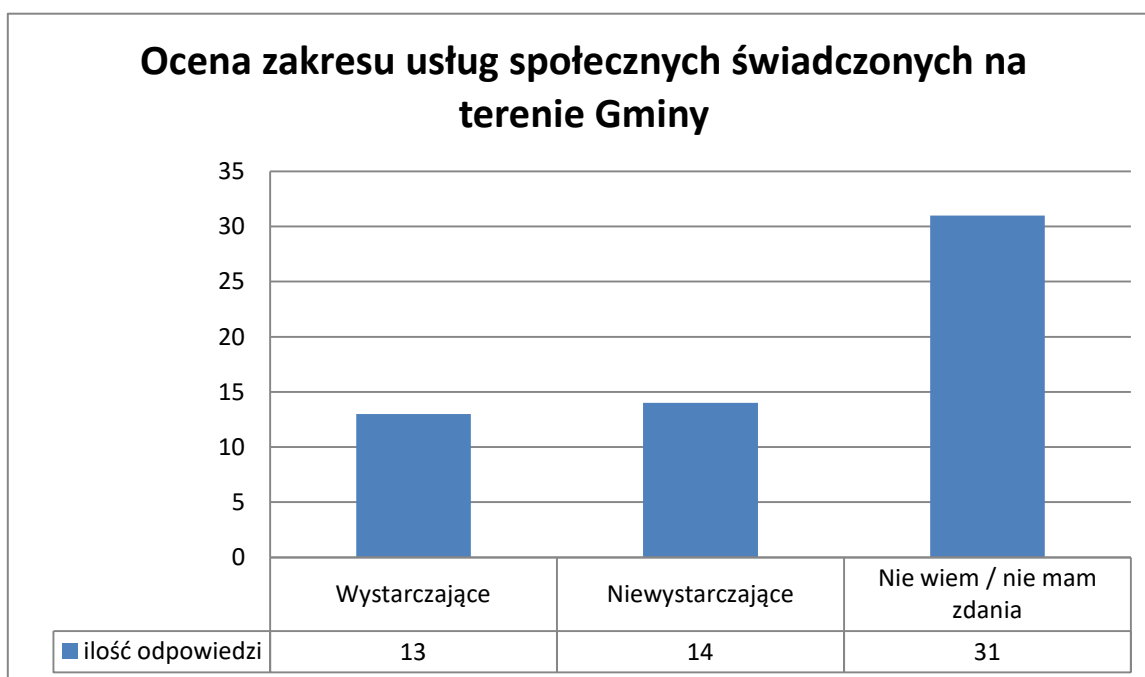
Wykres nr 13: Dostępność do miejsc rekreacji na terenie Gminy



źródło: opracowanie własne

10. W pytaniu **oceniającym całościową pomoc socjalną rodzinom przeżywającym różnego rodzaju problemy i świadczenie tej pomocy przez Gminę**, większość respondentów wyraziła swoje niezdecydowanie bądź niewiedzę.

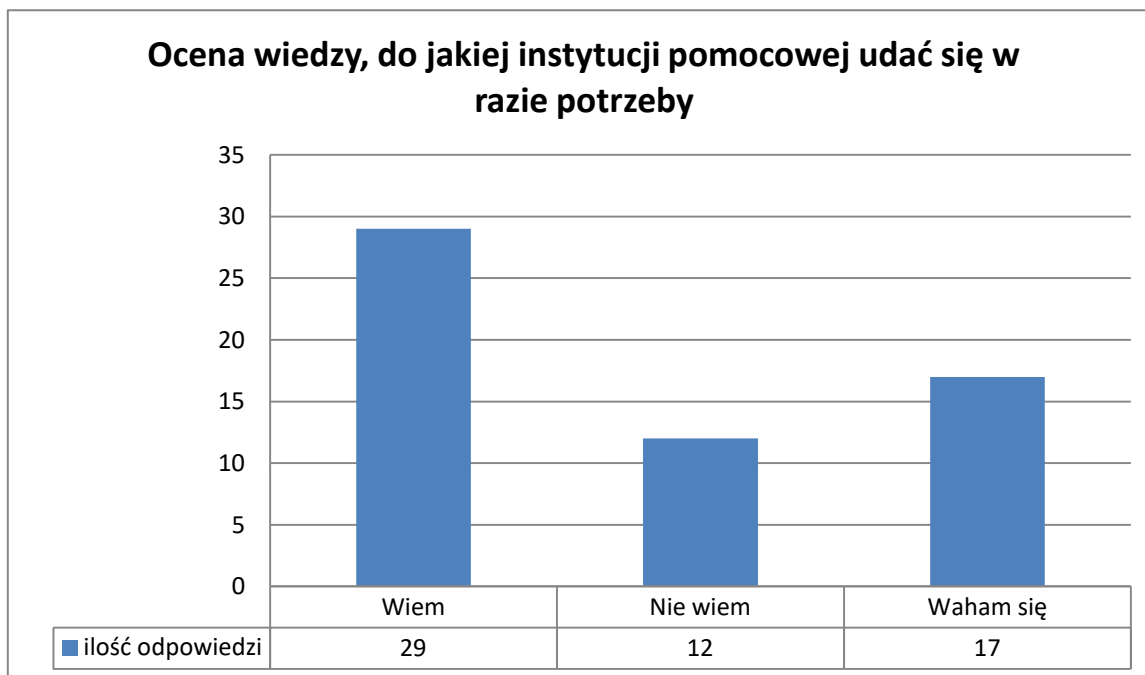
Wykres nr 14: Ocena zakresu usług społecznych świadczonych na terenie Gminy



źródło: opracowanie własne

11. W ostatnim pytaniu dotyczącym **dostępności instytucji pomocowej** na terenie gminy, większość ankietowanych uznała, że w przypadku występujących problemów posiada dobrą orientację, gdzie należy zwrócić się po pomoc.

Wykres nr 15: Ocena wiedzy, do jakiej instytucji pomocowej udać się w razie potrzeby



źródło: opracowanie własne

V. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. MISJA

GINA PIETROWICE WIELKIE- ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ, AKTYWNA W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

2. CELE STRATEGICZNE, CELE OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

- **CEL STRATEGICZNY 1.**

BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU POMOCY RODZINIE ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM WSPARCIA DZIECI I MŁODZIEŻY.

CELE OPERACYJNE:

1. Wspieranie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.

Kierunki działania:

- 1.1. Udzielania wsparcia w zakresie pomocy i świadczeń dostępnych w GOPS Pietrowice Wielkie, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dziecku.
- 1.2. Zatrudnienie asystentów rodzinnych dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.
- 1.3. Podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia specjalistycznych form wsparcia (poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej).

2. Tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży.

Kierunki działania:

- 2.1. Wspieranie działań zapewniających dzieciom i młodzieży rozwój zainteresowań poprzez udział w zajęciach kulturalnych, edukacyjnych i sportowych.
- 2.2. Tworzenie warunków do powstania i rozwoju placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży przeżywających trudności wychowawcze i szkolne.
- 2.3. Wspieranie działalności świetlic wiejskich zapewniających dzieciom i młodzieży spędzanie wolnego czasu.

3. Zapewnienie rodzinom zintegrowanego systemu wsparcia.

Kierunki działania:

- 3.1. Dążenie do zintegrowania działań pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
- 3.2. Współpraca z gminą na rzecz rozwoju budownictwa komunalnego oraz mieszkań socjalnych.
- 3.3. Tworzenie i realizowanie kompleksowych projektów i programów na rzecz rodziny i dziecka.

4. Rozbudowa systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działania:

- 4.1. Podejmowanie działań na rzecz specjalistycznych form wsparcia w obszarze pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
- 4.2. Podejmowanie działań zmierzających do zorganizowania doraźnego miejsca pobytu dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 4.3. Rozwijanie interdyscyplinarności w działaniach podejmowanych na rzecz wsparcia rodzin dotkniętych przemocą.

• CEL STRATEGICZNY 2.

AKTYWIZACJA GRUP ZAGROZONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM Z POWODU BEZROBOCIA, UBÓSTWA, UZALEŻNIEŃ I BEZDOMNOŚCI

CELE OPERACYJNE:

1. Podejmowanie działań służących ograniczeniu skali ubóstwa i bezrobocia.

Kierunki działania:

- 1.1. Wykorzystanie dostępnych środków z funduszy zewnętrznych przeznaczanych na realizację programów i projektów w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i bezrobociu.
- 1.2. Tworzenie sprzyjającego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości w gminie tworzących nowe miejsca pracy.
- 1.3. Zmniejszanie skutków bezrobocia i ubóstwa poprzez wsparcie w zakresie pomocy i świadczeń udzielanych przez GOPS Pietrowice Wielkie.
- 1.4. Podejmowanie współpracy z PUP w zakresie przeciwdziałaniu bezrobociu i aktywizacji osób bezrobotnych.

Pomoc osobom i rodzinom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością.

Kierunki działania:

- 1.5. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej w szczególności przy wykorzystaniu indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności.
- 1.6. Zabezpieczenie pomocy doraźnej osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością.
- 1.7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych.

2. Wzmacnianie i rozbudowa systemu przeciwdziałania uzależnieniom.

Kierunki działania:

- 2.1. Podejmowanie działań w zakresie dostępu do specjalistycznych form wsparcia (terapii uzależnień).
- 2.2. Wspieranie działań i programów profilaktycznych w tym skierowanych do dzieci i młodzieży.

• CEL STRATEGICZNY 3.

PRZECIWDZIAŁANIE IZOLACJI I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

CELE OPERACYJNE:

1. Podejmowanie działań w zakresie zmniejszenia skutków niepełnosprawności.

Kierunki działania:

- 1.1. Udzielanie wsparcia w zakresie pomocy i świadczeń dostępnych w GOPS Pietrowice Wielkie.
- 1.2. Wykorzystanie dostępnych środków z funduszy zewnętrznych przeznaczanych na realizację programów i projektów w obszarze zmniejszania skutków niepełnosprawności.
- 1.3. Podejmowanie działań w zakresie większego dostępu osób niepełnosprawnych do specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.
- 1.4. Podejmowanie współpracy z PCPR, zakładami opieki zdrowotnej w zakresie szerzenia potrzeby dostępu do sprzętu rehabilitacyjnego i rehabilitacji.

2. Zwiększenie integracji osób niepełnosprawnych z otoczeniem.

Kierunki działania:

- 2.1. Podejmowanie działań w zakresie likwidacji barier architektonicznych utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym.
- 2.2. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym kontaktu z otoczeniem i profesjonalnej terapii poprzez kierowanie do domów i świetlic pomocy środowiskowej funkcjonujących na terenie powiatu.

- 2.3. Wspieranie działań zmierzających do aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, poprzez dostęp systemu szkolnictwa specjalnego i integracyjnego.
- 2.4. Wspieranie działań zmierzających do zatrudniania osób niepełnosprawnych.
- 2.5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami działającymi w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym.

- **CEL STRATEGICZNY 4.**

ROZWIJANIE SYSTEMU WSPARCIA OSÓB STARSZYCH

CELE OPERACYJNE:

1. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.

Kierunki działania:

- 1.1. Zapewnienie osobom starszym kompleksowych usług opiekuńczych umożliwiających funkcjonowania w swoim środowisku, zastępujących umieszczenie w domach pomocy społecznej.
- 1.2. Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej i szerzenie potrzeby dostępu do opieki długoterminowej, geriatrycznej, paliatywnej oraz dostępu do rehabilitacji.
- 1.3. Zapewnienie osobom starszym potrzebującym całodobowej opieki lub pielęgnacji miejsc w zakładach opieki leczniczej lub domach pomocy społecznej.

2. Zwiększenie integracji osób starszych z otoczeniem.

Kierunki działania:

- 2.1. Wspieranie i promowanie aktywności osób starszych poprzez ich udział w imprezach kulturalno- oświatowych, rekreacyjnych i sportowych.
- 2.2. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych, w szczególności e-wykluczeniu.
- 2.3. Współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi w obszarze pomocy seniorom.

- **CEL STRATEGICZNY 5.**

ROZÓJ KADR I SŁUŻB POMOCOWYCH

CELE OPERACYJNE:

1. Doskonalenie kadr i służb pomocowych.

Kierunki działania:

- 1.1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej pracowników GOPS Pietrowice Wielkie.
- 1.2. Budowanie pozytywnego wizerunku pracowników instytucji pomocy społecznej jako czynnika integracji lokalnej.

2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

Kierunki działania:

- 2.1. Dążenie do powstania organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej oraz zlecanie im zadań publicznych.

VI. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

1. SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pietrowice Wielkie jest dokumentem określającym cele i programy wieloletnich działań oraz wymagającym ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Proces jego wdrażania jest złożonym przedsięwzięciem, wymagającym dobrego przygotowania informacyjnego i stałej komunikacji ze społeczeństwem. Wdrożeniu programu towarzyszyć będzie jego monitoring oraz końcowa ewaluacja, która będzie się opierać na pozyskiwaniu obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze.

Ze względu na swój wieloletni charakter wdrażanie założeń Strategii jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych i społecznych oraz elastyczności w dostosowywaniu się do priorytetów w zakresie uzyskiwania zewnętrznych środków finansowych.

Przy wdrażaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pietrowice Wielkie na lata 2026 – 2030 przyjmuje się następujący harmonogram prac :

- podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026 – 2030 przez Radę Gminy w Pietrowicach Wielkich;
- publikacja Strategii w BIP Gminy Pietrowice Wielkie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- powołanie w drodze Zarządzenia Zespołu Zarządzającego Strategią;
- realizacja zadań określonych w Strategii;
- przedstawienie przez Zespół Zarządzający raportów z monitoringu realizacji Strategii
- przedstawienie przez Zespół Zarządzający propozycji jej aktualizacji Wójtowi Gminy a następnie Radzie Gminy Pietrowice Wielkie;
- przedstawienie przez Zespół sprawozdania – końcowego raportu ewaluacyjnego z realizacji Strategii Wójtowi Gminy a następnie Radzie Gminy Pietrowice Wielkie.

2. MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Istotnym elementem realizacji założeń i celów Strategii jest monitoring jej wdrażania, mierzenie i analizowanie założonych celów. Strategia jest dokumentem, który powinien być aktualizowany. Zakłada się, że dokument będzie poddany aktualizacji w połowie okresu wdrażania.

Monitoring, inaczej postęp we wdrażaniu Strategii mierzony będzie poprzez wyliczenie wskaźników monitoringu.

Celem monitoringu będzie zbadanie:

- zgodności faktycznego rozwoju i realizacji z założeniami i celami strategii;
- oceny nowych wyzwań i zagrożeń.

Za aktualizację Strategii odpowiedzialny będzie Zespół Zarządzający. Do zadań Zespołu Zarządzającego należy :

- gromadzenie i przetwarzanie informacji dotyczących wskaźników realizacji celów, osiągnięcia zamierzonych produktów i rezultatów;
- opracowywanie rocznych raportów z realizacji;
- inicjowanie i podejmowanie działań korygujących, w przypadku stwierdzenia odchyleń od zamierzonych celów;
- opracowanie wniosków dotyczących aktualizacji lub potrzeby zmiany istniejącej Strategii;
- opracowanie końcowego raportu ewaluacyjnego realizacji Strategii.

Ewaluacja Strategii zostanie wykonywana częściowo lub po całościowej realizacji jej celów i założeń.

Odpowie też na pytanie: **czy i jak udało się osiągnąć zamierzone cele oraz w jaki sposób udało się je osiągnąć?**

Dane pochodzące z monitoringu będą podstawą do wykorzystania w ewaluacji.

Nadzór nad realizacją całości *Strategii* należy do zadań Zespołu Zarządzającego Strategią w Pietrowicach Wielkich.

3. Wskaźniki monitoringu oraz prognoza zmian

CEL STRATEGICZNY 1.

BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU POMOCY RODZINIE ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM WSPARCIA DZIECI I MŁODZIEŻY.

Tabela nr 31: Budowa zintegrowanego systemu pomocy rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dzieci i młodzieży.

CELE OPERACYJNE	Kierunki działania	Wskaźniki	
		Produktu	Rezultatu
5. Wspieranie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.	5.1. Udzielanie wsparcia w zakresie pomocy i świadczeń dostępnych w GOPS Pietrowice Wielkie, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dziecku.	Liczba i wartość udzielonych świadczeń	Liczba rodzin które otrzymały wsparcie z GOPS
	5.2. Zatrudnienie asystentów rodzinnych dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.	Liczba zatrudnionych asystentów	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta
	5.3. Podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia specjalistycznych form wsparcia (poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej)	Liczba udzielonych form specjalistycznego wsparcia	Liczba rodzin które otrzymały specjalistyczne wsparcie
6. Tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania	6.1. Wspieranie działań zapewniających dzieciom i młodzieży rozwój zainteresowań poprzez udział w zajęciach kulturalnych, edukacyjnych i sportowych.	Liczba organizowanych zajęć	Liczba dzieci i młodzieży objętych zajęciami

dzieci i młodzieży.			
	6.2. Tworzenie warunków do powstania i rozwoju placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży przeżywających trudności wychowawcze i szkolne.	Liczba placówek wsparcia dziennego	Liczba dzieci objętych wsparciem placówek
	6.3. Wspieranie działalności świetlic wiejskich zapewniających dzieciom i młodzieży spędzanie wolnego czasu.	Liczba świetlic wiejskich	Liczba dzieci korzystających ze świetlic wiejskich
7. Zapewnienie i rodzinom zintegrowanego systemu wsparcia.	7.1. Dążenie do zintegrowania działań pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie	Liczba podjętych działań pomiędzy podmiotami na rzecz pomocy dziecku i rodzinie	Liczba rodzin, dzieci i młodzieży objętych zintegrowanymi działaniami
	7.2. Podejmowanie działań zmierzających do powstania organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy rodzinie i dziecku.	Liczba powstałych organizacji pozarządowych	Liczba rodzin, dzieci i młodzieży objętych wsparciem organizacji pozarządowej

	7.3. Współpraca z gminą na rzecz rozwoju budownictwa komunalnego oraz mieszkań socjalnych.	Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych	Liczba rodzin które otrzymały mieszkania komunalne i socjalne
	7.4. Tworzenie i realizowanie kompleksowych projektów i programów na rzecz rodziny i dziecka	Liczba projektów i programów na rzecz dziecka i rodziny	Liczba rodzin, dzieci i młodzieży objętych projektami i programami
8. Rozbudowa systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	8.1. Podejmowanie działań na rzecz specjalistycznych form wsparcia w obszarze pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.	Liczba udzielonych form specjalistycznego wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie	Liczba osób (rodzin) którym udzielono wsparcia w obszarze pomocy ofiarom przemocy w rodzinie
	8.2. Podejmowanie działań zmierzających do zorganizowania doraźnego miejsca pobytu dla ofiar przemocy w rodzinie.	Liczba utworzonych	Liczba osób (rodzin)

		miejsc doraźnego pobytu dla ofiar przemocy w rodzinie	którym udzielono wsparcia w formie doraźnego miejsca pobytu
	8.3. Rozwijanie interdyscyplinarności w działaniach podejmowanych na rzecz wsparcia rodzin dotkniętych przemocą.	Liczba zespołów interdyscyplinarnych	Liczba rodzin, które zostały objęte działaniami i pomocą zespołów interdyscyplinarnych

Prognoza zmian:

- zapewnienie rodzinom wsparcia i przyjaznych warunków do wychowania i kształcenia dzieci,
- poszerzenie oferty w zakresie spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzieży,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w placówkach wsparcia dziennego,
- zapobieganie umieszczeniom dzieci w pieczy zastępczej,
- zmniejszenie skali przemocy i skierowanie większej oferty wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- rozwijanie interdyscyplinarnej współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny.

CEL STRATEGICZNY 2.**AKTYWIZACJA GRUP ZAGROZONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM Z POWODU BEZROBOCIA, UBÓSTWA, UZALEŻNIEŃ I BEZDOMNOŚCI**

Tabela nr 32: Aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia, ubóstwa, uzależnień i bezdomności.

CELE OPERACYJNE	Kierunki działania	Wskaźniki	
		Produktu	Rezultatu
3. Podejmowanie działań służących ograniczeniu skali ubóstwa i bezrobocia.	3.1. Wykorzystanie dostępnych środków z funduszy zewnętrznych przeznaczanych na realizację programów i projektów w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i bezrobociu.	Liczba programów i projektów realizowanych w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i bezrobociu	Liczba osób uczestniczących w programach i projektach
	3.2. Tworzenie sprzyjającego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości w gminie tworzących nowe miejsca pracy.	Liczba nowych inwestorów	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy
	3.3. Zmniejszanie skutków bezrobocia i ubóstwa poprzez wsparcie w zakresie pomocy i świadczeń udzielanych przez GOPS Pietrowice Wielkie.	Liczba i wartość udzielonych świadczeń	Liczba rodzin które otrzymały wsparcie z GOPS

	3.4. Podejmowanie współpracy z PUP w zakresie przeciwdziałaniu bezrobociu i aktywizacji osób bezrobotnych.	Liczba podjętych działań w zakresie współpracy z PUP	Liczba osób (rodzin) objętych działaniami w zakresie współpracy z PUP
4. Pomoc osobom i rodzinom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością.	4.1. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej w szczególności przy wykorzystaniu indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności.	Liczba miejsc świadczących pomoc, Liczba indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności	Liczba osób otrzymujących schronienie, Liczba osób (rodzin) objętych indywidualnym planem wychodzenia z bezdomności
	4.2. Zabezpieczenie pomocy doraźnej osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością.	Liczba doraźnych miejsc pomocy osobom bezdomnym	Liczba osób którym udzielono pomocy doraźnej z powodu bezdomności

	4.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych.	Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezdomnych	Liczba osób (rodzin) objętych wsparciem organizacji pozarządowej
5. Wzmacnianie i rozbudowa systemu przeciwdziałania uzależnieniom.	5.1. Podejmowanie działań w zakresie dostępu do specjalistycznych form wsparcia (leczenie odwykowe, terapia uzależnień)	Liczba udzielonych specjalistycznych form wsparcia (leczenie odwykowe, terapia uzależnień)	Liczba osób objętych specjalistyczną formą wsparcia (leczenie odwykowe, terapia uzależnień)
	5.2. Wspieranie działań i programów profilaktycznych w tym skierowanych do dzieci i młodzieży.	Liczba programów profilaktycznych w tym skierowanych do dzieci i młodzieży	Liczba osób w tym dzieci i młodzieży objętych programami profilaktycznymi

Prognoza zmian:

- zmniejszenie skali ubóstwa i bezrobocia,
- zapobieganie wzrostowi bezdomności,

- poszerzenie oferty dla osób uzależnionych i ich rodzin w zakresie wsparcia,
- systemowe i kompleksowe rozwiązywanie problemów osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

CEL STRATEGICZNY 3.**PRZECIWDZIAŁANIE IZOLACJI I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Tabela nr 33: Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

CELE OPERACYJNE	Kierunki działania	Wskaźniki	
		Produktu	Rezultatu
3. Podejmowanie działań w zakresie zmniejszenia skutków niepełnosprawności.	3.1. Udzielanie wsparcia w zakresie pomocy i świadczeń dostępnych w GOPS Pietrowice Wielkie.	Liczba i wartość udzielonych świadczeń	Liczba osób które otrzymały wsparcie z GOPS
	3.2. Wykorzystanie dostępnych środków z funduszy zewnętrznych przeznaczanych na realizację programów i projektów w obszarze zmniejszania skutków niepełnosprawności.	Liczba programów i projektów	Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w programach i projektach
	3.3. Podejmowanie działań w zakresie większego dostępu osób niepełnosprawnych do specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.	Liczba specjalistycznych usług opiekuńczych	Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi

	3.4. Podejmowanie współpracy z PCPR, zakładami opieki zdrowotnej w zakresie szerzenia potrzeby dostępu do zaopatrzenia w sprzęt i usługi rehabilitacyjne	Liczba zakładów opieki zdrowotnej świadczących usługi rehabilitacyjne Liczba podmiotów udostępniających sprzęt rehabilitacyjny	Liczba osób korzystających z usług rehabilitacyjnych Liczba osób zaopatrzonych w sprzęt rehabilitacyjny
4. Zwiększenie integracji osób niepełnosprawnych z otoczeniem.	4.1. Podejmowanie działań w zakresie likwidacji barier architektonicznych utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym.	Liczba zlikwidowanych barier	Liczba miejsc które zostały pozbawione barier
	4.2. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym kontaktu z otoczeniem i profesjonalnej terapii poprzez kierowanie do domów i świetlic pomocy środowiskowej funkcjonujących na terenie powiatu.	Liczba miejsc pomocy środowiskowej	Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy środowiskowej
	4.3. Wspieranie działań zmierzających do aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez dostęp systemu szkolnictwa specjalnego i	Liczba placówek zapewniających	Liczba dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

	integracyjnego.	aktywizację społeczną dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	objętych aktywizacją społeczną
	4.4. Wspieranie działań zmierzających do zatrudniania osób niepełnosprawnych.	Liczba podmiotów zatrudniających osoby niepełnosprawne	Liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych
	4.5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami działającymi w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym.	Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych	Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą organizacji pozarządowej

Proгноza zmian:

- podniesienie jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku,
- zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,

CEL STRATEGICZNY 4.**ROZWIJANIE SYSTEMU WSPARCIA OSÓB STARSZYCH**

Tabela nr 34: Rozwijanie systemu wsparcia osób starszych

CELE OPERACYJNE	Kierunki działania	Wskaźniki	
		Produktu	Rezultatu
3. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.	3.1. Zapewnienie osobom starszym kompleksowych usług opiekuńczych umożliwiających funkcjonowania w swoim środowisku, zastępujących umieszczenie w domach pomocy społecznej.	Liczba usług zapewniających osobom starszym funkcjonowanie w środowisku	Liczba osób starszych objętych usługami kompleksowej opieki
	3.2. Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej i szerzenie potrzeby dostępu do opieki długoterminowej, geriatrycznej, paliatywnej oraz dostępu do rehabilitacji.	Liczba zakalców opieki zdrowotnej świadczących usługi zdrowotne dla osób starszych	Liczba osób starszych objętych usługami zdrowotnymi
	3.3. Zapewnienie osobom starszym potrzebującym całodobowej opieki lub pielęgnacji miejsc w zakładach opieki leczniczej lub domach pomocy społecznej.	Liczba domów pomocy społecznej i zakładów opieki leczniczej	Liczba osób umieszczonych w domach opieki społecznej i zakładach opieki leczniczej
4. Zwiększenie integracji osób starszych z otoczeniem.	4.1. Wspieranie i promowanie aktywności osób starszych poprzez ich udział w imprezach kulturalno- oświatowych, rekreacyjnych i sportowych.	Liczba imprez kulturalno oświatowych i rekreacyjnych i sportowych	Liczba osób starszych biorących udział w imprezach

		zorganizowanych dla osób starszych	
	4.2. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych, w szczególności e-wykluczeniu.	Liczba programów edukacyjnych	Liczba osób starszych biorących udział w programach
	4.3. Współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi w obszarze pomocy seniorom	Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych	Liczba osób starszych objętych pomocą organizacji pozarządowej

Proгноza zmian:

- zapewnienie szerokiego zakresu usług dla osób starszych,
- utrzymywanie dobrej kondycji psychofizycznej przez osoby starsze,
- zwiększenie udziału osób starszych w życiu lokalnej społeczności.

CEL STRATEGICZNY 5.**ROZWÓJ KADR I SŁUŻB POMOCOWYCH**

Tabela nr 35: Rozwój kadr i służb pomocowych.

CELE OPERACYJNE	Kierunki działania	Wskaźniki	
		Produktu	Rezultatu
3. Doskonalenie kadr i służb pomocowych.	3.1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej pracowników GOPS Pietrowice Wielkie.	Liczba projektów- liczba szkoleń kursów etc.	Liczba pracowników uczestniczących w projektach
	3.2. Budowanie pozytywnego wizerunku pracowników instytucji pomocy społecznej jako czynnika integracji lokalnej.	Liczba projektów	Liczba osób do których kierowano projekty
4. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.	4.1. Dążenie do powstania organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej oraz zlecanie im zadań publicznych	Liczba powstałych organizacji pozarządowych w obszarze polityki społecznej	Liczba zleconych zadań organizacjom pozarządowym

Prognoza zmian:

- zwiększenie aktywności mieszkańców i efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- zwiększenie profesjonalizacji kadr,
- rozwój zasobów służących rozwiązywaniu problemów społecznych,
- upowszechnienie interdyscyplinarnego modelu pracy.

4. FINANSOWANIE STRATEGII

Realizacja celów zaplanowanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Pietrowice Wielkie na lata 2026 - 2030 wymaga zaangażowania środków finansowych pochodzących nie tylko z budżetu Gminy ale przede wszystkim ze środków zewnętrznych.

Pomoc najuboższym ze środków UE na lata 2021 - 2027 zapewni Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2025.

Budżet ten będzie przeznaczony na programy, które zapewnią żywność dla osób najbardziej potrzebujących.

Na realizację celów Strategii wykorzystane będą również środki z budżetu Państwa na realizację programów celowych, środki z Ministerstw zarówno te, które są do dyspozycji tylko organizacji pozarządowych, jak i te które są dostępne dla samorządów i ich jednostek

Przedstawione w Strategii działania są niezbędne do zbudowania podstaw zintegrowanego systemu wsparcia społecznego, rozwoju mieszkańców Gminy oraz zapobiegania marginalizacji i wykluczeniu, a w perspektywie do realizacji misji.

VII. PODSUMOWANIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pietrowice Wielkie na lata 2026 – 2030 jest kontynuacją realizacji Strategii na lata 2015 - 2025. Stanowi jednak bardziej kompleksową analizę sytuacji Gminy Pietrowice Wielkie w aspekcie polityki społecznej. Strategia precyzuje zadania samorządu gminnego w zakresie problemów społecznych i nakreśla pożądane kierunki ich działania. Jako wieloletni dokument planistyczny, będzie wymagała uszczegółowienia i precyzowania w trakcie okresu wdrożeniowego. Zakłada realizację wielu powiązanych ze sobą działań. Niektóre z nich mogą być jednak wykonywane niezależnie, ale wszystkie stanowią zwartą konstrukcję głównego celu jakim jest zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia społecznego zapobiegającego wykluczeniu i marginalizacji osób oraz grup społecznych.

Skuteczność realizacji Strategii uzależniona będzie od wielu czynników a przede wszystkim od zaangażowania administracji samorządowej, współdziałania instytucji i organizacji pozarządowych działających na lokalnym terenie oraz wielkości pozyskanych środków.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pietrowice Wielkie jest szansą na optymalne wykorzystanie potencjału wszystkich partnerów polityki społecznej. To szansa na uruchomienie procesów aktywizacji społeczności lokalnej, to wreszcie możliwość powołania lokalnych koalicji, porozumień na rzecz realizacji konkretnych projektów i programów społecznych.

Wykorzystanie tej szansy leży głównie po stronie samorządu, który może włączyć organizacje społeczne do współdziałania.

• SPIS RYSUNKÓW

1. Rysunek nr 1: Położenie gminy Pietrowice Wielkie na mapie powiatu raciborskiego.....str.12
2. Rysunek nr 2: Lokalizacja poszczególnych sołectw na terenie gminy Pietrowice Wielkie.....str.14
3. Rysunek nr 3: Zdjęcie przedstawiające wyremontowany budynek dawnego PKP, obecnie siedziba Stacji Kultura.....str.27

• SPIS TABEL

1. Tabela nr 1: liczba ludności gminy Pietrowice Wielkie.....str.15
2. Tabela nr 2: Liczba urodzeń, zgonów, przyrost naturalny.....str.15
3. Tabela nr 3: Struktura mieszkańców wg wieku i płci w latach 2023 – 2024.....str.16
4. Tabela nr 4: Mieszkańcy gminy wg. miejscowości stan na 31.12.2024.....str.16
5. Tabela nr 5: Migracje wewnętrzne i zagraniczne mieszkańców gminy w latach 2023 – 2024.....str.16
6. Tabela nr 6: grupy obszarowe i ilość gospodarstw rolnych.....str.18
7. Tabela nr 7: ilość uczniów w latach 2023-2024.....str.19
8. Tabela nr 8: Wydatki na księgozbiór w latach 2023 – 2024.....str.24
9. Tabela nr 9: ilość czytelników w latach 2023-2024.....str.24
10. Tabela nr 10: Rodzaj prowadzonej działalności kulturalno- edukacyjnej w latach 2023-2024.....str.24
11. Tabela nr 11: Dane szczegółowe NZOZ „Zdrowie” w Pietrowicach Wielkich.....str.28
12. Tabela nr 12: infrastruktura mieszkaniowa w latach 2023-2024.....str.29
13. Tabela nr 13: Dodatki mieszkaniowe wypłacone przez gminę w latach 2023-2024.....str.29
14. Tabela nr 14: ilość interwencji i odnotowanych przestępstw w latach 2023-2024.....str.30
15. Tabela nr 15: Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2023 – 2024.....str.33
16. Tabela nr 16: Zasiłek stały w latach 2023 – 2024.....str.34
17. Tabela nr 17: Zasiłek okresowy w latach 2023 – 2024.....str.34
18. Tabela nr 18: Zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w latach 2023 – 2024.....str.35
19. Tabela nr 19: posiłek w latach 2023-2024.....str.36

20. Tabela nr 20: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.....	str.37
21. Tabela nr 21: Charakterystyka udzielanej pomocy – pomoc pieniężna i niepieniężna w 2023r.....	str.38
22. Tabela nr 22: Charakterystyka świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych w latach 2023-2024.....	str.39
23. Tabela nr 23: stypendia szkolne dla uczniów w latach 2023-2024.....	str.41
24. Tabela nr 24: liczba osób bezrobotnych w latach 2023 – 2024.....	str.43
25. Tabela nr 25 : wydatki Gminy z tytułu umieszczenia w domach pomocy społecznej.....	str.45
26. Tabela nr 26: Dane dotyczące przemocy w rodzinie na terenie gminy Pietrowice Wielkie za lata 2023-2024.....	str.50
27. Tabela nr 27: Liczba osób skierowanych do punktu konsultacyjnego i korzystających z terapii AA.....	str.51
28. Tabela nr 28: Realizacja działań profilaktycznych w 2023r.....	str.53
29. Tabela nr 29: Realizacja Programu FEPŻ w latach 2023 -2024.....	str.57
30. Tabela nr 30: Analiza SWOT.....	str.67
31. Tabela nr 31: Budowa zintegrowanego systemu pomocy rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dzieci i młodzieży.....	str.100
32. Tabela nr 32: Aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia, ubóstwa, uzależnień i bezdomności.....	str.104
33. Tabela nr 33: Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.....	str.108
34. Tabela nr 34: Rozwijanie systemu wsparcia osób starszych.....	str.111
35. Tabela nr 35: Rozwój kadr i służb pomocowych.....	str.113

• SPIS WYKRESÓW

1. Wykres nr 1 : Problemy najczęściej dotyczące mieszkańców Gminy.....	str.79
2. Wykres nr 2: Działania, które umożliwiłyby rodzinom niewydolnym wychowawczo przezwyciężenie trudności.....	str.80
3. Wykres nr 3 : Ocena poziomu edukacji i kształcenia w placówkach na terenie Gminy.....	str.81
4. Wykres nr 4: Skala występowania przemocy w najbliższym otoczeniu.....	str.82
5. Wykres nr 5: Działania, które byłyby najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy.....	str.83

6. Wykres nr 6: Skala występowania uzależnienia od alkoholu na terenie Gminy.....	str.84
7. Wykres nr 7: Problemy, które najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne z terenu Gminy.....	str.85
8. Wykres nr 8: Działania, które należałoby podjąć w celu poprawy bezrobocia na terenie Gminy.....	str.86
9. Wykres nr 9: Ocena dostępu do usług medycznych na terenie Gminy.....	str.87
10. Wykres nr 10: Proponowane zmiany mające korzystny wpływ na dostęp do opieki medycznej i poprawę zdrowia mieszkańców Gminy Pietrowice Wielkie.....	str.88
11. Wykres nr 11: Ocena poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy.....	str.89
12. Wykres nr12: Organizacja czasu wolnego na terenie Gminy.....	str.90
13. Wykres nr 13: Dostępność do miejsc rekreacji na terenie Gminy.....	str.91
14. Wykres nr 14: Ocena zakresu usług społecznych świadczonych na terenie Gminy.....	str.92
15. Wykres nr 15: Ocena wiedzy, do jakiej instytucji pomocowej udać się w razie potrzeby...	str.93